

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 október 1.

263. szám

Még jelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. • Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lalbach-palota)

A szentendrei szerbek és a vajdasági magyarok

A *Bácsme gyei Napló* szerdai számában számolt be arról a büntető perről, mely a budapesti királyi ügyészség indítványára indult meg s melynek az volt a célja, hogy az ítélőbiróság elé állítsa és a törvény szigorával megtorolja a szentendrei szerbek rágalmozóját. Az egyik budapesti napilap munkatársa „leleplezte” a szentendrei szerbek államellenes összeesküvését s a „leleplező” cikk azzal vádolta Szentendre szerb nemzetiségű, de magyar állampolgárságú lakosait, hogy titokban a magyar állameszme ellen szervezkednek. Ez a leleplezés otromba ferdítés volt s a magyar nyomozó hatóságok hivatalos megállapítása szerint a szentendrei szerbek államhűségét, lojalitását, magatartását a legszigorúbb és legfajadalmibb vizsgálat sem kifogásolhatja. A bíróság el is ítélte a szentendrei szerbek rágalmozóját.

Ebben a bűnygyben azonban nem is ez a legérdekesebb. Mert az természetes, hogy aki rágalmozott, annak el kell vennie büntetését. Nem feltűnő az sem, hogy a vádlott nem bizonyíthatta az állított tények valóságát. A szentendrei szerbek Magyarországon maradtak akkor is, amikor az SHS királyság állampolgárai lehettek volna. Ha ott maradtak, becsületesen és okosan le is vonták elhatározásuk következményeit. Helyükön maradtak s becsületes és engedelmes állampolgárává váltak annak a hazának, melyet a történelem elvégzésén kívül saját elhatározásuk is kijelölt számukra.

A különösen érdekes, a feltűnő, a jellemző, sőt szenzációs az, hogy ebben a bűnygyben a vádat nem a szentendrei szerbek megbízott ügyvédje, hanem az államügyészség képviselte. Ebben az ügyben az eljárás magánvádra indulhatott csak meg, az ügyészség — a törvény rendelkezései értelmében — csak akkor vehette át a vádat, ha ezt a közérdek védelme követeli tőle. A budapesti ügyészség, kétségtelenül a magyar igazságügyi kormányzattal való egyetértésben úgy találta, hogy a közérdek védelme teszi szükségessé a vád képviselőjének átvételét, a közérdek követeli azt meg, hogy amikor az állampolgárok egy békés csoportját megrágalmaznak, a büntető államhatalom hivatali képviselője siettesse és biztosítsa a megtorlást.

Ne menjünk vissza messzebb a példákért: itt a Pravda. A Pravda című beogradi lap minapi számában minősíthetetlen és igaztalan támadást intézett az SHS. királyság „szentendrei szerb-

jei”: a vajdasági magyarok ellen. A Pravda és csakis a Pravda szerint: a vajdasági magyarság a szlávságot kifosztja, becsapja s magát továbbra is Magyarország állampolgárainak tekinti. Nem tisztelik az államot, nem tisztelik a hadsereget, a zászlót, a nemzeti szokásokat. A magyarság szemtelenül realista. A Vajdaságot a magyarság gazdasági válságban tartja.

Ezek csak az enyhébb kifejezések. Az egész cikk csak arra alkalmas, hogy gyűlöletet keltsen az SHS. királyság magyar és német népe ellen s egyenetlenséget idézzon elő a királyság különböző anyanyelvű állampolgárai között. Ez a cikk sérti a magyarság becsületét, ez a cikk megrágalmazza a magyarságot. A most életbelépett sajtótörvény 47. §-a szerint „aki sajtó útján a nemzetiségek között egyenlenséget idéz elő, egy hónaptól egy évig terjedhető fogsággal és tízezer dinárig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik”. A 89. §-a szerint pedig a kísérlet is büntetendő.

Ha a szentendrei szerbek megrágalmazóját a büntető államhatalom hivatali képviselője ültethette a vádlottak padjára, milyen

törvényes, politikai, vagy viszonosságon alapuló akadály lehet annak, hogy a beogradi államügyészség lépjen fel hivatali tekintélyének súlyával a vajdasági magyarság és németiség megrágalmazójával szemben? Az igazságügyi kormányzat bizonyára ildomtalanárnak tartaná, ha külföldi példákat tárnánk elé. De mennyire megkönnyítenék a kormányzó politikai pártok vajdasági aspirációjukat, ha bűnvádi eljárás megindításával *manifestálnák*, hogy az állampolgári hűséget, az alattvalói engedelmeséget még akkor sem lehet lábbal taposni, ha beogradi lap a rágalmozó s a vajdasági magyarság becsületét tépi az igaztalan és durva vád. A törvény tekintélye azt követeli, — minden példától függetlenül — hogy a végrehajtó hatóságok szerezzon a törvénynek érvényt mindenkiel szemben. Az természetes, az magától értetődő, hogy a szentendrei szerbek becsületében nem gázolhat senki büntetlenül. De legyen természetes és legyen magától értetődő az is, hogy a vajdasági magyarság becsületét sem tépdesheti meg senki kényekedvére.

alkotmány értelmében ez a bizottság csak egy évig működhet, a parlament első ülésén újra fogják választani a bizottságot.

Pribicsevics harca a kormánykoalícióval

A politikai körökben nagy érdeklődést keltenek azok a súlyos támadások, amelyekkel Pribicsevics és pártja illeti a kormányt. Legutóbb Vilder volt belügyi államtitkár a bljeovári kerületben husz gyűlést tartott, amelyeken rendkívül élesen támadta a kormányt. Ezekre a támadásokra a radikális párt hivatalos lapja, a *Samouprava* csütörtöki reggeli számában fog válaszolni. Pribicsevicsék állandóan azt hangoztatják — írja a cikk — hogy a radikális—Radics-párti megegyezés csupán pártérdeket szolgál és hogy Radicsék szabad kezet kaptak Horvátországban. A Samouprava felszólítja a független demokrata pártot, hogy ha vannak bizonyítékai, akkor hozza ezeket nyilvánosságra, ellenkező esetben Pribicsevicset közönséges rágalmozónak minősíti.

Enyhítik Pribicsevics iskolai törvénytervezetét

Mint ismeretes, Pribicsevics Szvetozár még minisztersége idején, júniusban nyilvánosságra hozta új népoktatási javaslatának tervezetét, amelyet még Trifunovics Misa minisztersége alatt dolgoztak ki, Pribicsevics azonban lényegesen módosította. A közoktatásügyi minisztériumban szerzett értesülésünk szerint a népoktatási törvényjavaslatot most újra átdolgozzák. Vukicsevics Velja közoktatásügyi miniszter ugyanis tulszigoronak tartja Pribicsevics több intézkedését és ezért utasította a minisztérium illetékes ügyosztályait, hogy ezeket a rendelkezéseket enyhítsék. Az új népoktatási törvényjavaslat novemberben kerül a parlament elé.

A szófiai jugoszláv követ Beogradban

Rakics Milán szófiai jugoszláv követ szerdán Beogradba érkezett és felkereste Markovics Jován külügyminiszterhelyettest. Rakics Beogradba való utazását összefüggésbe hozzák azokkal a tárgyalásokkal, melyeket a jugoszláv kormány folytat a bolgár határmenti erdők megvásárlásáról. A jugoszláv kormány az erdőkért, melyekhez a békeszerződés szerint joga van, fél millió aranydinárt ajánlott, a bolgár kormány azonban hat milliót kértük.

Radics nyilatkozata a politikai helyzetről

Zagrebból jelentik; Radics István szerdán este 8 óra 20 perckor visszaérkezett Zagrebba. A pálya-

Október tizenötödikén ül össze a parlament

Radics István Zagrebba érkezett A radikális párt hivatalos lapja Pribicsevics ellen

Alekszandar király és Mariora királyné szerdán délelőtt megtekintették Split város nevezetességeit, a muzeumokat, Diocletianus császár mauzoleumát. A király szemlét tartott a spliti helyőrség, valamint a haditengerészet ottlevő csapatai fölött. Ezután az uralkodó a városházán együttes kihallgatáson fogadta a város előkelőségeit, valamint a hazafias egyesületek vezetőit. Délben szükebbkörű ebéd volt a Karagyorgye hajón. Délután a hazafias egyesületek és a dalmáciai lakosság hódoló felvonulást rendezett a királyi pár tiszteletére. Délután három órakor a király a Marjan-hegyen vadászaton vett részt, amely késő estig tartott. Este nyolc órakor több száz teritékes ünnepi vacsora volt, melyen a királyi pár is megjelent és a bankett résztvevőivel barátságosan elbeszélgetett.

Csütörtökön reggel a királyi pár Sibenikbe megy, utközben Trogirban is töltenek néhány órát és ha az időjárás megengedi, megtekintik a Krka vizesét is. Az udvari vonat már Sibenikbe érkezett, amelyen a királyi pár csütörtökön este visszautazik Beogradba, ahova pénteken este fognak megérkezni. Az eredeti tervtől eltérően a királyi pár nem fog Za-

grebban kiszállni, hanem egyenesen Beogradba megy.

Az ellenzék heves támadásra készül a kormány ellen

A politikai életben még mindig teljes a szélcsend, ámbar a képviselők nagy számban érkeznek Beogradba, hogy a parlament összeüléseig a politikai helyzetről tájékozódjanak. A képviselői klubokból származó hírek szerint a vidéki képviselők igen sok panasszal fognak a parlament elé járulni, különösen ellenzéki részről, ahonnan a kormány közigazgatási ténykedéseit akarják éles kritika tárgyává tenni. A radikális—Radicspárti kormánykoalíció az ellenzéknek ezt a tervezett ostromát teljes felkészültséggel várja.

A kormánynak Beogradban időző tagjai szerdán este hat órakor értekezletet tartottak, amelyen azonban csak néhány folyó ügyről tárgyaltak. Bizonyos, hogy október 2-ig, a királynak Beogradba való visszaérkezéseig nem is várható fontosabb politikai esemény. A parlamentet október 15-re hívják össze és elsősorban a kérvényezési bizottság fog ülésezni, amelynél rengeteg kérvény és panasz vár elintézésre. Miután az

udvaron Kosutics István ügyvéd és Pernar képviselő vérták. Radics a vasutról egyenesen lakására ment.

Radics a reá várakozó újságíróknak kijelentette, hogy a genfi konferencia, amely nagyon jól sikerült, igen nagy hatást tett rá. Rosszszisztemű beállításnak mondotta azokat a híreket, amelyek Genfben Macedóniáról tartott előadásával kapcsolatban elterjedtek. A belpolitikai helyzetet teljesen szilárdnak és változatlanok tartja és koholtnak jelentette ki a kormánykoalíció bomlásáról elterjedt híreket. A koalíció olyan erős, hogy évekre biztosítja a parlament munkaképességét.

Hír szerint Radics István két-három nap múlva Beogradba fog utazni.

Pasics visszaérése

Pasics miniszterelnök hazatéréséről még mindeztideig semmi pozitív hír nem érkezett Beogradba. A miniszterelnök hazatérésének időpontjáról a legbizalmasabb barátai sem tudnak és valószínűnek tartják, hogy Pacics váratlanul fog Beogradba érkezni.

Elkészült a jövő évi költségvetés

A kormány Beogradban tartózkodó tagjai szerdán minisztertanácsot tartottak, melyen több kisebb ügyet tárgyaltak. Ugyancsak ezen a minisztertanácson terjesztette elő Sztojadinovic pénzügyminiszter a már 1926. évi költségvetést, melyet a minisztertanács már általánosságban tárgyalni kezdett. A költségvetés rövidesen a parlament elé fog kerülni.

Csicserin Berlinbe érkezett

Anglia a lengyel-orosz szövetség ellen

Berlinből jelentik: Csicserin külügyi népbiztos szerdán délelőtt tízenegy órakor megérkezett Berlinbe. Az állomáson Csicserint az orosz kereskedelmi kirendeltség vezetői és a németországi kommunistapárt több vezető tagja fogadta ünnepélyességgel.

Az ideérkező hírek szerint Csicserin varsói látogatása angol politikai körökben nagy feltűnést és aggodalmat keltett. Londonban az a nézet alakult ki, hogy Csicserin utja utolsó kétségbeesett kísérlet a kö-

zép európai béke megakadályozására. A kormányhoz közelálló körök úgy tudják, hogy Anglia a lengyel kormányhoz enyhe figyelmeztetést intézett a szovjettel való szövetség ellen, rámutatva arra, hogy Lengyelország ez esetben elveszti Angliát és Amerika támogatását. Az a felfogás, hogy Berlinben Csicserin nem tud semmit elérni, mert a német kormány nagyon jól tudja, mit jelent számára a garanciaszerződés és milyen labiló Oroszország barátsága.

Bácsbodrogmegye közgyűlése

Háromszázötven pontból álló tárgysorozatot tárgyalt le a közgyűlés

Szomborból jelentik: Bácsbodrog vármegye törvényhatósága szerdán tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melynek tárgysorozatán közel háromszázötven pont szerepelt. A közgyűlésre teljes számban felvonultak a bizottsági tagok. A gyűlés egyhangulag elfogadta az állandó választmány javaslatát. A tárgysorozat legfontosabb pontja a hárommillió dinárt kitevő pótköltségvetés volt, mely ebben az évben már harmadik pótköltségvetése Bácsmegeyének.

Hosszabb megbeszélésre csak a vármegye autóvásárlási ügye adott alkalmat a közgyűlésnek. A legutóbbi közgyűlésen ugyanis elhatározta a megye, hogy egy autót szerez be, hogy ilymódon a főbb megyei tisztviselők gyakrabban ellenőrizhessék a községeket. A határozat szerint a vármegye nyilvános árlejtésen megvásárolt egy Steier-kocsit, azon-

ban Beogradban a határozatot formai okokból nem hagyták jóvá. A szerdai közgyűlésen szóba került az autóvásárlás ügye és több felszólalás után elhatározták, hogy az autót mégis megvásárolják, mert arra a megyei közigazgatás céljából szükség van. A közgyűlés felhatalmazást adott arra, hogy az autót még a beogradi jóváhagyás megérkezése előtt beszerezhessék és üzembe helyezhessék.

A hárommillió pótköltségvetés keretében 150.000 dinár segélyt szavaztak meg a szombori tiszti otthonnak. A vojvodinai diákok beogradi otthonának felépítéséhez 100.000 dinárral járul hozzá a megyei törvényhatóság. A szentai kórház építésére 200.000 dinár segélyt nyújt Bácsmegeye. A szombori megyeszékház tatarozási munkálataira 250.000 dinárt irányoztak elő. Kula község hidépítését 150.000 dinárral segélye-

zi a vármegye.

Még a múlt közgyűlésen elhatározták, hogy Batinán a főszolgabírórság részére épületet emelnek, melynek építési költségére egy millió dinárt szavaztak meg. A szerdai közgyűlés elhatározta, hogy a főszolgabírórság mellett tisztviselői lakásokat is építenek, amihez újabb 600.000 dinárral járul hozzá a törvényhatóság. A palánkai főszolgabírórság és a topolai főszolgabírórság építkezésére 500.000 dinárt szavaztak meg.

Az augusztusi viharban megrongált starisziváci ref. templom javítási munkálataihoz 10.000 dinárral járul hozzá a megye. A baranyai Petrovseló katolikusai 10.000 dinárt kapnak, a molgunarasi katolikus egyház 20.000 dinárt kap templomépítésre Bácsmegeyétől.

Két új vasutvonal épül Szlovéniában

A jövő év elején kezdik meg az építkezéseket

Zagrebból jelentik: A Radics-párt köréből nyert értesülés szerint a kormány elhatározta, hogy kiépíti Szlovénia két legfontosabb vasutvonalát, amit már husz év óta hiába kért a különböző kormányoktól Szlovénia lakossága.

Az egyik vonal Brod Moravica és Kocseve közt létesül, amely közvetlenül összefogja kötni Ljubljanát Susakkal és lényegesen megfogja rövidíteni az eddigi karlováci kerülőutat. A másik vonal Rogaska-Slatina és Krapina közt épül, amely a Zagreb és Maribor közötti utat fogja megrövidíteni. E két vasutvonal megépítése elsőrendű gazdasági érdeke Szlovéniának és a kormány e vonalak létesítésével is megakarja mutatni jóakarát a szlovénekkel szemben.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Becsület. Becsületesség.

A becsületesség talán nem egyéb, mint a jobbfejta ember önkéntelen vágya tisztességesen viselkedni s az u. n. uriember tudattalan irtózása az inkorrekt cselekedetektől. Nem mindig a morál az alapja valamely embertársunk becsületességének, hanem sokszor a műveltség, a tudás, az izlés és a temperamentum.

*

A gazember nem érti meg a becsületest, s ez se amazt. Olyannyira nem, hogy a becsületes — hiszen magáról ítél! — gyakran becsületestnek tartja a gazt, ez pedig majdnem mindég gaznak a becsületest.

*

Lelkiismeret és becsület két külön dolog. Az ember mondhatja, hogy tiszta a lelkiismerete, de nem állíthatja biztonossággal, hogy érintetlen a becsülete. Az elsőről ő maga, a másodiktól pedig a közvélemény ítél.

*

Mielőtt az ember tudja, hogy mit gondol ő maga, szükséges, hogy tudja: mit gondolnak róla mások? Ezen alapszik a becsület.

*

A becsületen, amikor igazán becsületes emberrel van dolga, csodálkozásában nem azt fogja konstatálni róla, hogy becsületes, hanem azt, hogy furcsa, vagy azt, hogy különös ember.

*

Egy igen különös meghatározását hallottam a múltkor a becsületes embernek. Valakiről szó volt, s egy ur így nyilatkozott róla:

— Becsületes ember. Bizonyítványa is van róla.

Olyanforma becsületes lehetett ez,

mint az a vidéki atyafi, aki olyasvalamit kért tőlem, aminek a teljesítéséhez az én részemről sok bizalom s az övérel a legkifogástalanabb becsületesség kellett. Ez irányban a jeles ur engem a következő szavakkal iparkodott megnyugtattni:

— Bennem teljesen megbízhatók. Én ritka becsületességű vagyok. Merem mondani, hogy ez az én terrénumom, hogy a becsületnek valóságos specialistája vagyok.

Nem hittem neki. Nem szeretem azokat, akiknek bizonyítványuk van arról, hogy becsületesek, s akik specialistái ennek a szép erénynek.

*

Sok rossz cselekedettől az embert nem a becsületesség, hanem a becsület tartja vissza. Nem a lelkiismerete, hanem a világ ítéletétől való aggodalom.

*

Akit becsületestnek tartanak, az becsületen: akit becsületestnek hisznek, az becsületes ember. A világnak ezen ítélete ellen nincs appellátá.

Egy álom.

Azt álmodtam valamelyik éjjel, hogy a hűnösöket mind hörtönre vetették (csak az ember álmában lehet ennyi fogház!), s az azelőtt népes utcákon első pillantásra észre lehetett venni, hogy mennyire megcsappant a forgalom. Sok üzlet zárva maradt, de vevő is sokkal kevesebb fordult meg a piacokon. Ez egy kicsit elszomorított, de másrészt a tudat, hogy most csupa becsületes ember jár-kei a városban, nagyon megörvendeztetett, s arra indított, hogy mindenki előtt, akivel találkoztam, megemleljem a kalapomat. Ők is mind köszöntek nekem, s ez igen jól esett, mert azt következtettem belőle, hogy ők is becsületestnek tartanak engem.

*

Az észnek is van becsülete, s vannak

becsületesen eszes és becsületlenül okos emberek.

Hasonlóképpen van a becsületnek is esze, s vannak okosan becsületesek és esztelenül becsületesek.

Ész és becsület nagy áldás: egyik a másik nélkül nagyon káros érték, s néha bizony: egyenesen átok: esztelenség és becsületesség együtt: rossz sors és nagy szerencsétlenség.

Ész becsület nélkül: kész veszedelem. Becsület ész nélkül: szintén az, de csak arra a szerencsétlenre, akinek a két erény egyike hiányzik.

*

A becsületesség is relativ fogalom. Vannak, akik az embertársaik szemében kifogástalan becsületességűek, s akikről a tudakozóirodák a leghizelgőbb információkat adják, s bizonyos viszonylatokban úgy viselkednek, hogy az némely fegyhazi alaknak is — becsületére válna.

*

Új társadalmi egyesülésről volt szó, s több száz tagnak a jelenlétében vitatták meg az alapszabályokat, amelyeknek első szakasza az alapítók javaslata szerint így hangzott: »Az egyesület tagja lehet minden feddhetetlen jellemű polgár, aki, stb.

Egy uriember fölszólat s azt indítványozta, hogy a szakaszból ezt a két szót »feddhetetlen jellemű« töröljék.

— Mert — így folytatta —, ha e két szó megmarad, sokkal kevesebb tagja lesz az új intézménynek, mint ha kihagyják. Sőt nem lehetetlen, hogy az itt jelenlévő százak között is akadnak, akik, ha komolyan alkalmazzák rájuk a paragrafust, nem léphetnének be a szervezetbe. Négy-öt száz ember között mindig találkozik olyan —

Nem folytatta. Óriási felháborodás támadt, kolosszális vihar keletkezett, amelynek folyamán az elnök a karzat körítésével s az ülés fölosztatásával fenyegetődzött, az indítványozót pedig

a szót megvonta. S mikor ez bővebben akarta megokolni az indítványát, az u. n. felelőtlen elemek (valószínűleg csupa feddhetetlen jellem) az ő elnöki joguknál fogva kidobták a rendetlenkedőt, s a bentmaradt 450 feddhetetlen jellem végigtárgyalta az alapszabályokat s az egyesületet megalakultnak jelentette ki. A fölszólatot természetesen az első szakaszra való hivatkozással nem vették föl.

*

Egy üzletembernek, akinek megbízható munkaerőre volt szüksége, ajánlottak valakit, akinek kitünő bizonyítványai is voltak, azzal a biztosítással, hogy az tetőtől-talpig becsületes ember. Azt felelte:

— Sajnálom, akkor nem használhatom. Nekem nem kell olyan nagyon becsületes ember, hiszen azt mindenki megcsalja!

*

— A gazember! Mért oly becsületes? Így kiáltott föl egy polgártársunk, amikor valakinek a jellemes magaviselete miatt elesett egy előnytől, amelyet annak a korrumpáltságától remélt.

*

Bizonyos betegségek nyomai világosan meglátszanak az arcon, a járáson, a hangon, a beteg egész megjelenésén. Nagy kár, hogy a becsületesség — e legnagyobb betegség — nem látszik meg azokon, akik laborálnak benne. Így történik aztán, hogy azt a házat, amelyben bizonyos betegeket ápolnak, messze elkerüljük, a becsületestnek a kézzsoritását pedig türjük.

*

Mai nap a becsületes embernek nagyobb szüksége van pénzre, mint a pénzembernek becsületre.

*

Vannak gazemberek, akik köztisztletben állanak és vannak becsületestek, akik általános megvetésben részesülnek.

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

A községi választásokra serényen készülődik az erdélyi magyar párt. A választási előkészületek érdekes fordulata, hogy a liberális párt egyes vezetőemberei a vidéki magyar tagozatoknál puhatolódzott olyan irányban, hogy milyen módon juthatna elvi megegyezésre a liberális párt a magyarsággal a községi választások idejére és milyen feltételei volnának egy esetleges kooperációnak. A vidéki tagozatok az ajánlatokat ezzel a központi vezetőséghez utalták, mely eddig még nem döntött, hogy elfogadják-e Bratianuék szövetségét. A liberálisok ajánlatáról a magyar párt egyik vezetője így nyilatkozott: »Kényes kérdés ez és nehéz erről beszélni, minthogy általában a községi választások előkészítő munkáiról nehezen esik nyilatkoznunk akkor, amikor az országban még mindig kivételes állapotok vannak és ezeket a kivételes állapotokat a választások ideje alatt is fenn akarja a kormány tartani. A liberálisok így már eleve lehetetlenné teszik, hogy például a határment vidékén, ahol szigorú ostromállapot van, szervezkedjünk és a saját embereinkkel érintkezhessünk«.

*

Halálba kergetett ismét egy magyart a kisebbségi fátum, Pernyés Imre, hadirokkant, aki mjnt ismeretes, végigküzdötte a világháborút, Párkányban, ahol született, kérvényt adott be, hogy illetőségét ismerjék el. A kérvény megjárta az összes fórumokat, aztán egy szigorú hivatalos irás kíséretében visszakérült Pernyészhez. A hivatalos irásban tudatták a szegény hadirokkanttal, hogy nem fogadják opcióját és mint magyar állampolgárnak el kell hagyni a csehszlovák köztársaság területét. Pernyés annyira elkeseredett, hogy egy szép őszi este lefeküdt a vasúti sínre, bevárta a vonatot, mely valósággal kettészelte a szerencsétlen magyar hadirokkantot.

*

Ugron István az erdélyi magyar párt elnöke genfi tartózkodása alatt felkereste Duca külügyminisztert, akivel hosszasan tanácskozott. A külügyminiszterrel való találkozásáról a pártelnök a következőket mondotta: »Genfben természetesen felkerestem az ott tartózkodó Duca külügyminisztert. Ezt az alkalmat felhasználtam arra, hogy a delegációnk tagjait dr. Balázs András prelat és dr. Balogh Arthur egyetemi tanár urakat a külügyminiszternek bemutassam. A külügyminiszternél igen érdekes eszmecsere fejlődött ki, melynek a során a miniszter ur többször is hangsúlyozta, hogy érdeklődőseget lát fenforogni a kormány és a kisebbségek között és a kormánynak a saját érdekében is ki kell a kisebbségeket elégiteni. Épen ezért ő azt tartja, hogy a kisebbségek sokkal többet tudnak elérni Bukarestben, mint Genfben. Hogy mi lesz a sorsa az egyházak panaszának, természetesen nem tudhatom. Egyelőre közölték a beadvány szövegét a kormánnyal. A válasz beérkezte után dől el, hogy mikor kerül tárgyalás alá. Alapos reményem van arra, hogy még ez időpont előtt lényeges változások fognak eszközöltetni Angheliescu ur javaslatán és csak az a kérdés, hogy ezek alkalmasak lesznek-e a kisebbségeket teljesen megnyugtanni és jogos kívánásaikat kielégíteni?«

*

Az aradi magyar színház körül furcsa bonyodalmak támadtak. Arad város vezetősége hosszú tárgyalások után sem hajlandó megkötni az aradi színház béreltére a szerződést Fekete Mihály színházigazgatóval, aki a minisztériumtól Aradra és Temesvárra kapott koncessziót. A város vezetősége körében több vádat

emeltek Fekete ellen, többek között azt, hogy hetvenötezer lejnyi jegyilletéket még most sem fizetett meg a városnak. De legfőbb vád az, hogy Feketét államellenes cselekedet miatt egy ízben a

biróság elítélte. A furcsa ügyben a legközelebb fog dönteni kolozsvári színházeti főfelügyelő, aki valószínűleg új koncessziót fog kiadni Fekete magyar színház részére.

A német delegáció szombaton indul Locarnoba

Anglia nem adja vissza a német gyarmatokat

Berlinből jelentik: A német delegáció szombaton este fog különvonnattal Locarnoba utazni a külügyminiszterek konferenciájára. A delegáció tagjai Luther kancellár, Stresemann külügyminiszter, Schubert külügyi államtitkár, Kemmer, a birolmi kancellári államtitkár és Kiep birodalmi sajtófőnök, továbbá számos szakértő és tisztviselő, összesen mintegy harminc személy.

A berlini sajtó a diplomáciai iratváltás közzététele alkalmával megállapítja, hogy most már *semmi akadály sincs a locarnoi értekezlet megtartásának*. A *Tägliche Rundschau*, a *Kreuzzeitung* és a *Deutsche Tageszeitung* hangsúlyozzák, hogy *Németország számára lehet-*

len biztonsági szerződést kötni mindaddig, míg a felső Rajnavidéket ki nem ürítik.

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* feltűnő helyen, nyilvánvalóan sugalmazott cikkben hangsúlyozza, hogy Anglia rendkívül kívánatosnak és fontosnak tartja Németország csatlakozását a Népszövetséghez, egyben azonban *határozottan megcáfolja azokat a híreket, mintha Anglia népszövetségi mandátum formájában vissza akarná Németországnak Togot, Kamerunt és a Karolin-szigeteket adni*. A lap megjegyzi, hogy a gyarmatok visszadásának gondolata még csak fel sem merült eddig a szövetségesek között.

A görög kormány feloszlatta a parlamentet

A jobboldali pártok puccsra készültek

Athénből jelentik: A Pangalos-kormány kedden *rendelettel feloszlatta a parlamentet*. Néhány nap óta ugyanis a jobboldali pártok között *erős mozgalom indult meg, amelynek az volt a célja, hogy erőszakkal bukassák meg és távolítsák el a mostani kormányt*. A proklamációban, amelyet az egész kabinet becsátott ki, a kormány ismerteti az okokat, amelyek a parlament feloszlására vezettek és kijelenti, hogy *vállalja az alkotmányos felelősséget*.

Az új köztársasági alkotmányt kedden írta alá *Kondouriotis* köztár-

sági elnök. A minisztertanács délután hat órakor a köztársasági elnök elnöklésével tartott ülésén *szankcionálta az új alkotmányt*. Utána hálaadó istentisztelet volt az athéni templomokban, majd nagy népiünnepélyt rendeztek.

Az új választásokat a legrövidebb időn belül megtartják, mert ezt a törvényhozás által július 1-én megszavazott és most szankcionált alkotmány előírja. A parlament váratlan feloszlata nem kelt nagyobb izgalmat, mert a kamara már hosszabb idő óta amugysem ülésezett.

A burgszínházi merénylő

a bécsi esküdtbiróság előtt

Megkezdődött Bécsben Carniciu Mencia bűnpörének tárgyalása

Bécsből jelentik: A bécsi esküdtbiróság előtt szerdán kezdődött meg Carniciu Mencia asszony bűnpörének tárgyalása, aki május 8-án a Burgszínházban a Peer Gynt előadása közben lelőtte Panica Tódor bolgár politikust. A törvényszéki palota épületét a tárgyalás előtt rendőrök és detektívek szállták meg és a bejáratnál mindenki zsebeit átkutatták, hogy nincs-e nála fegyver, vagy bomba. A törvényszék elnöke ugyanis figyelmeztető levelet kapott, hogy Panica Tódor barátai merényletre készülnek a vádlott asszony ellen és menten lelővik, ha *Bulgária politikai mozgalmairól lelelezésekkel áll elő*.

Carniciu Menciát szuronvos börtönőrök vezették be a terembe. Az elnök gyöngeségére való tekintettel megengedte neki, hogy ülve mondja el vallomását. A vádirat felolvasása után Carniciu Mencia kihallgatására került a sor. A vádlott arra kérte a törvényszék elnökét, hogy *mellőzze a kirendelt tolmácsot, ő maga németül fog válaszolni a kérdésekre*. Elmondta, hogy *román alattvaló*. Az elnök közbevetette azt a kérdést, hogy van-e vagyona, mire a vádlott asszony azt válaszolta, hogy *vagyontalan, a családjától kap támogatást*.

Az ügyésznek közben volt bejelenteni valóját. Megidézték ugyanis tanúnak Panica Katalint, a meggyilkolt bolgár politikus húgát, de nem

jelent meg. Az ügyész tudatta, hogy *Panicáné csütörtökön fog eljönni, mert beteg, szanatóriumban fekszik, a sebesülés következtében*, amelyet a merénylet alkalmával szenvedett, orvosi műtétet kellett ráta végrehajtani és ezt még nem heverte ki egészen.

Bumbarov bolgár állampolgár, aki mint tanu jelent meg, azt kérte az elnöktől, hogy rendeljen ki a vádlott vallomásának mentől pontosabb lefordítása céljából *még három olyan bolgárt*, aki tökéletesen ért németül, amire az elnök azt jegyezte meg, hogy tanúnak nincs indítványozási joga. Az elnök most a vádlotthoz fordul ezzel a kérdéssel:

— Bűnösnek érzi magát?

Mencia Carniciu: Igen.

Az elnök kérdésére belekezd ifjúkorának ismertetésébe, de *olyan izgalmasság vesz rajta erőt, hogy keresi a német kifejezéseket*. Az elnök int a tolmácsnak, hogy vegye át szerepét és figyeljen a vádlott minden szavára. Carniciu asszony bolgárul adja elő és a tolmács mondatonként ismétli a vallomást. Carniciu Mencia vallomásában elmondta, hogy *Krusevóban született*. Mikor egy éves volt, atyja politikai okokból menekülni volt kénytelen és Bulgáriába szökött, ő pedig nagvanyjánál maradt. 1903-ban egy lázadás után, amelyet a törökök véresen elnyomtak, *Krusevó városát török csapatok*

szállították meg és *fölgvuitották*, a Carniciu-ház is a lángok martaléka lett. Így került ő atyjához Caribrod-ba és beiratták a gimnáziumba, de az ötödik osztályból ki kellett maradnia, mert megbetegedett. Atyjának a caribrod-i vasúti állomáson pénzváltóüzlete volt, segített atyjának a boltban. 1918-ban Münchenbe utazott.

A törvényszék előtt fekvő iratokból megállapították, hogy Carniciu Mencia a müncheni utazás alkalmával találkozott az Asov-családdal és az ő révén ismerkedett meg Bumbarov Magdolnával. A nyvmozás során azt vallotta Carniciu Mencia, hogy ő volt az, aki őt a macedón politikai viszonyokkal megismertette. Most is megmarad emellett.

Az elnök: Bumbarov asszony ezt határozottan tagadta.

A vádlott: *Akkor hazudott*.

A tárgyalás folyik.

Halálos ugrás

ejtőernyővel

ezerkétszáz méter magasból

Aradi magyar pilóta tragédiája Varsóban
A beogradi rendőrség nem engedélyezte az ugrást

Aradról jelentik: Julius hónapban nemcsak Romániában, hanem a külföldön is nagy feltűnést keltett *Sziklay Jenő* aradi mechanikusnak a bukaresti repülőtéren ejtőernyővel végzett kísérlete, amely nagyszerűen sikerült. *Sziklay kétszáz méter magasságból ugrott le egy repülőgépről, hogy az ejtőernyőt kipróbálja*.

A sikerült kísérlet után *Sziklay Jenő* egyszerre nagy ember lett, a *Román Aero Club* meglepetést keltő szerződést kötött az aradi szerény iparossal tiz repülésre, amely *Sziklaynak egy-egy ugrásért 200.000, azaz tiz ugrásért tehát kétmillió lejt jelentett volna*. A szerződés szerint a klub kívánsága az volt, hogy *Sziklay először Beogradban ugorjék le* s már minden előkészületet megtettek az ejtőernyőnek Beogradban való kipróbálására, de az utolsó pillanatban *a beogradi rendőrhatalóság betiltotta a hajmeresztő produkciót*, azzal az indokolással, hogy éppen a közelmultban végződött egy ugrás halálosan. *Sziklay* így az Aero Clubbal kötött szerződéssel a legközelebbi ugrását *Varsóban* valósította meg.

A lengyel főváros közrendészeti hatóságai szintén *vonakodtak Sziklay Jenő veszedelmes produkciójának engedélyezésétől*, mert ott is az volt a helyzet, hogy éppen a közelmultban zuhant le és pusztult el egy csehszlovák repülő hasonló találmányu ejtőernyővel. Végül is úgy simították el az akadályokat, hogy *Sziklayval előzetes sulypróbát rendezettek*, amidőn is a hullóernyőt homokkal megtöltött zsákokkal bocsátották le a mélységbe. A sulypróba alkalmával az ernyő jól működött, úgy, hogy hétfőre megadták az engedélyt *Sziklaynak ernyője kipróbálására*. A véletlen azonban úgy hozta magával, hogy *Sziklay kísérlete halálosan végződött*. *Sziklay* 1200 méter magasságból ugrott ki a repülőgépből, azonban repülőernyője — valószínűleg a zsinag elszakadása következtében — *nem nyílt ki, a szerencsétlen ember huszezer néző szemeláttára halálra zuzta magát*. Mire a tragédia színhelyére értek a halálos látványosság résztvevői, a 33 éves *tialember már felismerhetetlen roncs volt*. A bukaresti rendőrség táviratilag értesítette az aradi rendőrséget, hogy *közölik Sziklay Jenő feleségével a katasztrófát, valamint azt, hogy a szörnyethalt pilótát csütörtökön temetik Varsóban*. *Sziklayné* elutazott Varsóba, hogy ott résztvehessen férje temetésén. *Időközben Sziklayné fel fogja venni Bukarestben azt a kétszáz ezer lejt, amely tragikus sorsú férjének volt kitűzve egy-egy repülésért, tekintet nélkül arra, hogy sikerül-e a produkció vagy sem*.

Leégett egy staribecsei gőzmalom

A tűz teljesen elpusztította a Spaics-féle malmost — A kár több millió dinár

Sztaribecseről jelentik: A sztari-becsei Spaics-féle gőzmalomban kedd éjjel tűz ütött ki, mely a modern nagyértékű gőzmalmost teljesen elpusztította.

A tűz este féltizenegykor a tetőn keletkezett és mire észrevették, a lángok az egész épületet elborították. A malom emeletén nagymennyiségű árpa volt felhalmozva, a mely igen megkönnyítette a tűz terjedését. A hatalmas lángok bevilágították a környéket és a közelben lakók közül számos ember gyűlt össze, hogy a tűz oltásánál segítőkészséget, amely gyorsan kivonult és hozzájárult az akkor már az egész épületet elborító tűz lokalizálásához. A tüzoltóság munkáját azonban igen megnehezítette, hogy nem állt rendelkezésére elegendő víz és a malomban levő gabona veszedelmes gyorsasággal kapott lángra. Hajnalig tartó megfeszített munka után a tüzoltóság feladta a reményt, hogy a hatalmas gőzmalmost megmentse, inkább csak arra törekedett, hogy a tűz átterjedését a szomszédos épületekre megátalja. A gőzmalom a reggeli órákban már valóságos romhalmazzá lett, leégett a főépülettel együtt a raktár és gépház is. A tűz martaléka lett a raktárban felhalmozott két vagon liszt, nagymennyiségű árpa és örletlen gabona. A kár az eddigi becslés szerint meghaladja a három millió dinárt, mely biztosítás útján megtérül.

A rendőrség vizsgálatot indított, hogy a tüzet mi okozta és kit terhel érte a felelősség. Az eddigi vizsgálat azonban egyik irányban sem tudott eredményt elérni. Valószínűnek tartják, hogy a tüzet a gépházból kipattanó szikra okozta, mert néhány nappal ezelőtt kipattanó szikrából már egy ízben tűz ütött ki a malom emeletén, amelyet azonban a kéznél levő Minimax-szal a munkások még idejében eloltottak.

Tárgyalások

a noviszadi felelővíteli bíróság előtt

A kislány merénylete — Tolvaj mézszárossegéd — Kukoricalopásért egy évi börtön

A szubotícai államügyészség azzal vádolta Ormai Rezső szubotícai magánhivatalnokot, hogy az elmúlt év június 17-én merényletet követett el egy tizenhárom éves leányon.

Ormai Szubotícán egy özvegyasszony nál lakott, aki a kritikus napon megkérte Ormaid, aki Palicsra készült, hogy vigye magával a 13 éves kis lányát. Ormai a leányt Palicsra ment, ahol megfűrdött. A kislány anyja értük jött és hárman tétek vissza Szubotícára. Pár nappal később a leány fájdalmakról panaszkodott és amikor az anyja orvost hívott, az megállapította, hogy a leány meg van fertőzve. A kislány anyja vallotta be a történeteket. Az anyja feljelentésére Ormaid letartóztatják, de a szubotícai törvényszék múlt évi december 2-án felmentette, mert a vádat bizonyítottan nem találta.

Szerdára tüzte ki ebben az ügyben a főtárgyalást a noviszadi felelővíteli bíróság. De Ormai a tárgyaláson nem jelentet. A felelővíteli bíróság elrendelte köröztesét.

Csurcsics Milenkó, sztari-becsei mézszárossegéd munkaadóját, Radics Radivoj csurogi mézszáros állandóan meglopta. Rendszerint egy-egy kiló edényben zsírt vitt el, amelyet azután Triacs Dimának adott el. A mézszáros

megleste a segédet és tettenérte, amikor újabb zsirlopást követett el.

A noviszadi törvényszék Csursicsot 7 havi fogházra ítélte, míg Triacsot felmentette az orgazdaság vádjáról, miután megállapították, hogy Triacs nem tudott a zsír eredetéről.

A noviszadi felelővíteli bíróság szerdán helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

A noviszadi kerületi bíróság ezévi

március 8-án Török István sztari-becsei napszámot 2 évi fogházra ítélte, mert 1923 október 17-én éjjel Bánt Mihály sztari-becsei gazda magtárából hétszáz kiló tengerit lopott el, amit aztán potonáron eladott.

Az ítélet felelővítése folytán szerdán tárgyalta a bűnügyet a noviszadi felelővíteli bíróság s a büntetést egy évi börtönre szállította le. Az ítélet jogerőssé vált.

A franciáknak kétszáz ezer emberük harcol Marokkóban

Abd el Krim szerint a háboru két évig is eltarthat

Párisból jelentik: A marokói hadszíntér eseményeiről hosszabb félhivatalos közlemény jelent meg a lapokban, amely jelzi, hogy a legközelebbi napokban új offenzíva fog megindulni. Egyelőre az egész francia fronton nyugalom van. A spanyol Aidjir előtt nagy erőfeszítéseket fejtenek ki és sikerült is kitágítani hadállásaikat, amelyek az ellenséges főhadiszállást fenyegetik. Aidjir elfoglalása csak órák kérdése.

A többi spanyol fronton kiépítik a hadállásokat és megszervezik az utánpótlást. Valószínű, hogy az egyesült francia-spanyol haderő hamarosan nagy offenzívába fog kezdeni a Luces-jolyó mentén.

Az újságok magántáviratokban jelentik, hogy a spanyol-francia fronton kedden ismét erős tűz alát vette a rifkabilok idezékeit az alhucemasi partok mentén és az ágyúzásban a Paris páncélos cirkálón kívül né-

hány torpedónaszád is résztvett.

A rifkabilok tázruti főhadiszállásáról, ahol Abd el Krim öccse, Sidi Mohamed a főparancsnok, a Daily Expressz kiküldött munkatársa a következőket táviratozza lapjának:

Alkalmam volt Sidi Mohameddel beszélni. Azt mondta, hogy ámbár a franciák a déli fronton 200.000 lönyei hadsereget küldtek a tűzvonalba és ezzel szemben a rifkabiloknak 18.000 emberük van, sohasem lesznek képesek a rifterületet meghódítani.

Abd el Krim nem akar mást, mint függetlenséget és felhívja a nagyhatalmakat, hogy teremtsenek békét és biztosítsák a rif népnek önálló és független államiságát, mert különben a háboru nem is egy, de talán még két évig is eltarthat. A franciák csak úgy foglalhatnák el az országot, ha előbb minden egyes benszülöttet megölnének.

Radics István önéletrajza

Szülei, testvérei, neveltetése — Radics, mint diák
Az első tüntetés

Radics István egy horvát nyelvű kiadvány részére most írja önéletrajzát. A rendkívül érdekes önéletrajzból a következő részleteket közöljük.

Szüleim és testvéreim

1871 június 11-én születtem Trebarjevo-Desno községben, a Száva mellett, Sisak közelében szüleim kilencedik gyermekeként. Szüleimnek tizenegy gyermekük volt. Testvéreim közül nyolc felnőtt és öt még most is él. Összes fivéreim és nővéreim parasztok.

Atyám, Imre, három hold földön kezdett gazdálkodni, mellékesen kocsiyártó volt, szorgalmas munkával husz év alatt a község egyik legelső gazdája lett. Összes gyermekeit a szomszédos Martinska Ves községbe küldte iskolába, bár az három kilométerre volt s gyakran egyidejűleg három iskolába járó gyermeke is volt, akiket el kellett látni. A községnek is sokat tett s megalapította az első parasztszövetkezetet, mely ezer hold erdőt vett meg gróf Erdődytól és közösen megmunkáltatta a gazdákkal. Bár írni és olvasni nem tudott, mégis vezetőserepet játszott a községben. Nem ivott és csak öreg korában, amikor már malma volt a Szávan, — dohányzott.

Anyám abból a Posilovic családból való, mely a hasonnevű érseket adta a zagrebi egyházmegyének. Ő is analiféta volt, de rendkívül tehetséges és bátor. Mint fiatal menyecskét egyszer a községi elöljáró meg akarta verni, mert elkészít a közmunkáról. Anyám elvette tőle a botot és összetörte. Ezért kilenc napra lezárták. A fogdából egyenesen Mazsuranic báró akkori bánhoz ment és kijárta, hogy az elöljárót elcsapták. Később egy izben Bécsben is lárt Ferenc József császárnál és kijárta, hogy legidősebb fiát, Andrást, Radics Pavle jelenlegi miniszter atyját elengedték a katonaságtól, hogy atyámnak segítőkészen a nagy család eltartásában.

Amikor a »Pista bácsi«-nak gunyolt

rossz hírű zagrebi főispán, Kovacsevics István Martinska Vesbe jött korteskedni, anyám az összegyűlt nép előtt vagy tíz olyan kérdést intézett hozzá, melyre nem tudott felelni s szégyenkezve el kellett hajtania. Többek között azt kérdezte tőle, hogy mondhatta a horvát szaborban, hogy neki két hazája van, Horvátország és Magyarország, amikor a haza ugyanaz, mint az anyja s minden embernek csak egy anyja lehet.

A zagrebi gimnáziumban

Boldogult bátyám, Antal (dr. Radics Antal képviselő, a horvát parasztpárt egyik alapítója és a horvát jogpárt egyik főerőssége Szerk.) éppen három évvel volt idősebb nálam. Mint a családban mesélték, ő teljesen apjára, én pedig anyámra ütöttem. Szüleim beleegyeztek, hogy Antal Zagrebba menjen iskolába és anyám segítségre is talált Rumpler kanonoknál. Engem szüleim nem akartak iskolába küldeni, mert nagyon közellátó voltam. Ezzel a testi hibával születtem. Én azonban rábírtam bátyámat, hogy segítsen. Az első évben támogatott is, lakásomat fizette, chédet a népkonyhán kaptam, s így teljesen magam iskoláztattam magamat.

Bizonyítványaimban csupa kitűnő volt, magaviseletem példás s ezért, a nélkül, hogy kértem volna, második gimnazista koromban felvettek a zagrebi érsekségi árvaházba. Itt összekocantam a felügyelővel, aki arra akart minket, kis diákokat kényszeríteni, hogy az öregebbeknek tisztítsuk a cipőket, én pedig azt mondtam, hogy megteszük, ha megkér. Erre pofonított, én pedig visszavágtam. A lefolytatott vizsgálat után az akkori igazgató és későbbi djakovói püspök, dr. Krapac elcsapta a felügyelőt, engem azonban szintén kített az intézetből egy szemész diagnózisa alapján, mely szerint három éven belül teljesen meg fogok vakulni.

A harmadik gimnáziumban már teljesen önálló voltam, a negyedikben össze-

ütököttem osztályfőnökömmel társaim miatt, akiket irgalmatlanul meg szokott verni, én, mint eminens pedig, kötelességemnek tartottam, hogy védjem őket. Divkovic igazgató előtt igazat kaptam ugyan, de egyuttal azt a tanácsot is, hogy hagyjam el a zagrebi gimnáziumot. A negyedik osztályt a Karlovac melletti Rakovacon végeztem.

Első utam a nép közé

1886-ban, a harmadik osztály utáni nagy szünidőben tettem meg az első önálló utat Zagrebból Koprivnicán, onnana Dráva és Duna mentén Zemunig és Beogradig, a Dráva mentén pedig vissza Sisakra. Zagrebból elindultam 86 krajcárral és 32 forinttal tértem vissza, anélkül, hogy valahol pénzt kértem volna. Az akkori beogradi főiskola igazgatója rámtukmált 10 dinárt, a Szerémség pravoszláv papjai pedig éppoly szívélyesen fogadtak, mint a katolikus papok. Utamon pontos naplót vezettem, feljegyeztem, hogyan vélekedik a nép az urakról és a kormányról, milyen az egyes vidékek gazdasági helyzete, milyenek az iskolák s utak.

Akkor már végleg elhatároztam, hogy a politikának szentelem magam és tanítani meg védeni fogom a népet. Apám ebbe hallgatagon helegyezett, anyám pedig lelkesedett, bár megjövendölte, hogy sokat leszek börtönben. Azt mondta azonban, hogy ez mindegy, a földög, hogy nem leszek se pap, se fiskális, mert — ugymond — a fiskálisnak az igazból nem igazat és fordítva kell csinálnia, a pap zsebe pedig feneketlen.

Az ötödik gimnázium után — ezt megint Zagrebban jártam — beutaztam Stájerországot és Karinthiát. Krajna, Gradiska, Görz és Isztria legnagyobb részét.

A hatodik osztályban hetvenen voltunk tanulók. A tanárok kétségbeestek, hogy még megismerni sem tudnak bennünket, nem pedig tudásunkat megítélni. Én azonban azt javasoltam a professzoroknak, hogy mi, jobb tanulók, segítünk a gyöngébbeken és hogy minden órán a tanárnak rendelkezésére fogunk állítani annyi jól elkészült diákot, amennyit kíván. E szervezet sikere oly nagy volt, hogy 36-an voltunk kitűnő osztályzatuk s »jó«-nál rosszabb osztályzatú egy diákunk sem volt.

Első tüntetésem és első elzárásom

1888 április közepén gróf Khuen-Héderváry akkori bán egy tollvonással megszüntette a horvát operát. Engem ez nagyon elkeserített és elhatároztam, hogy teszek valamit ellene. Könnyűszerrel az egész osztályt rávehettem volna egy tüntetésre, de ezt nem tartottam megengedettnek.

1888 április 30-án mutatták be utoljára Zaje »Nikola Zrinjski« című operáját, én pedig tudtam, hogy a harmadik felvonásban Sokolovic pasa a szultán nevében a horvát koronát ajánlja fel Zrinjskinek, aki ezt válaszolja: »A horvátoknak nem kell király, nekik a bán a király«.

E jelenetnél háromszor elkiáltottam magamat: »Le a zsarnok Héderváry!«-val. Letartóztattak és kihallgatásomnál rögtön megmondták, kiengednek, ha megbánom tettemet, vagy legalább kijelentem, hogy lelkesedésemben, mintegy magamonkívül kiáltottam. Azt válaszoltam, hogy mélységes meggyőződéssel kiáltottam, mert Héderváry tényleg zsarnok és nem méltó, hogy Zrinjski és Jelacics székében üljön. Elzárásom harmadik napján törvényszékkel, az összes középiskolából való kizárással fenyegetőztek, ha nem vonom vissza kijelentésem. Ezt nem tettem meg, de még sem adtak át a törvényszéknek, még pedig mint később hallottam, Héderváry telefonutasítására.

DROTKÖTELEKET

szigetelt és csupasz rőzhuzalokat, izzólámpaszínókat, antenadrótokeket, ólomkábeleket elsőrendű minőségben, jutányos áron szállít a Noviszadi Kábelgyár (Radnička ul. 2) Telefon 121 443

Sztojkov Mózes volt bácsmegyei alispán és társainak bűnügye a novisadi semmitőszék előtt

A bajai háromszög kiürítésének epilógusa
Október 7-én hirdetik ki az ítéletet

Rég keltett bűnügy olyan feltűnést, mint az, amikor dr. Sztojkov Mózes, Bács megye nagyhatalmu alispánja Arsenovics Nikola volt vármegyei főjegyző, Szundarovics Vladimir, dr. Tapavica Szima szombori ügyvéd és társaik kerültek a vádlottak padjára.

Hónapokig tartott a megindított fegyelmi vizsgálat, amellyel párhuzamosan bünygyi eljárás is indult. Az elsőfoku bíróság, a szombori törvényszék bűnösnek is mondotta ki dr. Sztojkov Mózes alispánt, Arsenovics Nikolát és Szundarovics Vladimirt azért, mert a bajai háromszög kiürítése alkalmával Magyarország-hoz visszacsatolt községek pénztárában talált pénzeket és értékeket elvitte, magánosok szarvasmarhát elhajtották és mert az értékesítésből előállott összegnek egy részét a maguk számára megtartották, abból jogtalan anyagi előnyöket szereztek. A szombori kerületi törvényszék ezért dr. Sztojkov Mózeset öt évi fegyházra, Arsenovicsot és Szundarovicsot 2½—2½ évi fegyházra ítélte, a többi vádlottat felmentette.

Felelősség-folytán a novisadi felelősségi bíróság az ítéletet megváltoztatta, Sztojkov büntetését egy és fél évi börtönre, Arsenovicsot és Szundarovicsot 1—1 évi börtönre szállította, az ítélet felmentő rendelkezését helybenhagyta.

Szerdán kezdte tárgyalni harmadfokon a novisadi semmitőszék a nagy port felvert bűnügyet.

A tárgyaláson dr. Dimsics Alekszander semmitőszéki alelnök elnök, a tanács tagjai dr. Kucsancsánin Jován, dr. Bogoszlavjevics Emilian, Boskovics Csedomir és dr. Deszics Vasziljev, semmitőszéki bírák voltak. A jegyzői teendőket Stefanovics Vasziljev semmitőszéki elnöki titkár végezte. Sztojkov védője dr. Hadzsi Koszta, Szundarovicsé dr. Bednaics Davorin, Arsenovicsé dr. Matics Milán és Stavjel Jané, dr. Micsatek Lajos ügyvéd. A vádat dr. Basics Dusan koronaügyész képviselte.

A tárgyalás megnyitása után az elnök elrendelte az iratok ismertetését, amelyekből kitűnik, hogy dr. Sztojkov Mózes volt alispán elszámolási kötelezettség mellett pénzeket bevételzett. Ezeknek a pénzeknek bizonyos »közjogi természetük« volt.

A bajai háromszög kiürítése alkalmával Sztojkov nagy felkészültséggel vonult be a háromszögben levő községekbe és adóhátralék és költséghátralék címén a pénztárban talált készpénzkészletet magával vitte. Ott, hol nem talált pénzt, ott vagyonosabb lakósoktól »zálogtárgyakat« vett. Ezeknek eladásából befolyt összegekből körülbelül két millió koronával elszámolt, de a vádat szerint saját céljaira 500.000 koronát tartott meg.

A novisadi felelősségi bíróság elrendelte az elszámolásra vonatkozó bizonyító eljárást és ennek folyamán a meghallgatott szakértők többsége azt a véleményt terjesztette elő, hogy sikkasztás nem történt, csak »téves könyvelés«. Ez a szakértők szerint olyképpen keletkezett, hogy Sztojkov egy 500.000 koronás tételt csak egyszer könyvelt el, mint kiadást, viszont azt a könyvekben kétszer vételezte be. Az egyik szakértő Krizsanov Pál, torontálvármegyei könyvelő ezzel szemben telje-

sen ellentétes véleményt nyilvánított.

A felelősségi bíróság figyelmen kívül hagyta a szakértők véleményét, akik számszerűleg kimutatták, hogy a beszédett és beszolgáltatott összegek közt nincs számszerű eltérés. A felelősségi bíróság szerint a szakértő véleményéből azt a meggyőződést szerezte, hogy a szakértők csak számszerűleg állapították meg a számadatok helyességét, de egyes tételek jogi indokoltóságát nem igazolták. Dr. Basics Dusan koronaügyész a vádat egész terjedelmében fenntartotta.

A mai tárgyaláson dr. Hadzsi Koszta, Sztojkov védője, hatalmas beszédben kelt Sztojkov védelmére. Azt kérte, hogy semmisítsék meg a felelősségi bíróság ítéletét és azt új ítéletre utasítsák, mert a felelősségi bíróságnál olyan döntő körülmények merültek fel, amelyeket a felelősségi bíróság figyelmen ki-

vül hagyott. A felelősségi bíróság a számvéviszéknek, a legfőbb adminisztrációs hatóságnak megállapításait nem vette figyelembe és ennek mellőzését nem is indokolta meg. A védőnek az az álláspontja, hogy ezt a büntetőpárt nemis lehetett volna folyamatba tenni, mert a közigazgatási vizsgálat arra alapot nem szolgáltatott és soha nem volt előkészítve. A legfőbb számvéviszékéről szóló törvény csak akkor rendeli el a büntető eljárást, ha az elszámolásra kötelezett hatóság felelősségi dacára sem volt képes az esetleges hiányokat pótolni. A jelen esetben kárrol nem is lehet szó, mert Sztojkov, amikor értesült, hogy 500.000 korona elikkasztásával gyanúsították, nyomban letétbe helyezte a pénzt, azzal a kijelentéssel, hogy maga is követeli a vád bírói tisztázását. Kéri védencc felmenték védencc felmentését a vád és következményei alól.

Utána dr. Matics Milán, dr. Bednaics Davorin és dr. Micsatek Lajos mondták el védőbeszédüket és kérték védencc felmentését.

A semmitőszék elnöke rövid tanácskozás után közölte, hogy az ítéletet október 7-én délelőtt 10 órakor fogják kihirdetni.

Érdeklődik a külföld a Rákosi-bűnügy nyomozása iránt

Külföldi diplomaták és újságírók látogatása a budapesti rendőrségen — Hetényi főkapitányhelyettes megmutatta a látogatóknak a letartóztatottakat — Kun Béla titkára ellen nem indul bünygyi eljárás

A magyar kormány nem felel a munkásszervezetek tiltakozó táviratára

Budapestről jelentik: A főkapitányságon még mindig folyik a munka a kommunista összeesküvés rendőri nyomozásáról szóló terjedelmes jelentés megszerkesztésén. Ez a munka még néhány napig el fog tartani, úgy, hogy az összeesküvés leartóztatott részeseit valószínűleg csak a jövő héten szállítják át az ügyészség fogházába.

A rendőrségnek az a szándéka, hogy a hatvan gyanúsított közül néhányat nem szállít át az ügyészségre, hanem csupán közigazgatási eljárást indít ellenük. Ezzel kapcsolatban általános feltűnést kelt, hogy Balogh László, Kun Béla személyi titkára is azok között van, akiket a rendőrség ki akar vonni a bünygyi eljárás alól. Balogh László duzzasztott földbirtokos fia és a munkásság, amelyet a bűnügy érthetően közelről érdekel, a rendőrség Balogh érdekében indított mentőakcióját úgy magyarázza, hogy a nyomozó hatóságok a gyanúsítottakat nem a bizonyítékok súlyossága, hanem családi összeköttetések alapján osztályozza. Ha Kun Béla titkáráról a rendőrség kiállítja az ártatlansági bizonyítványt — mondják a munkások — és megállapítja, hogy Balogh László csak szerencsétlen véletlen folytán került haza éppen az összeesküvés leleplezése idején, akkor igazságtalanság a hatvan letartóztatott tulnyomó részével szemben, hogy továbbra is letartóztatásban hagyják őket.

Egyébként dr. Kovács Péter ügyészségi alelnök szerdán telefonon érdeklődött dr. Schweinitzer rendőrkapitánytól, hogy milyen stádiumban van a nyomozás és hogy körülbelül hány letartóztatásra lehet számítani. Az ügyészségi alelnök ugyanis már készíti a helyet az őrizetbe vett kommunistáknak, akiket a Markó-uccai fogházban fognak elhelyezni.

Ujabb letartóztatás

A budapesti rendőrfőkapitányság egyébként a kommunista szervezkedés ügyében nagyjában már befejezte ugyan a nyomozást, de a részletek megállapí-

tása minden tekintetben még nem történt meg.

Szerdán letartóztatották Grieg István vasuti állást, aki állítólag részt vett az agitátor-iskola budapesti tanfolyamának előkészítésében és Bécsben is járt, ahol agitátornak képezték ki. Ezután kapcsolódott be a Rákosi-féle agitációba.

Értekezlet a miniszterelnökségen a Rákosi-ügyről

Kedden délelőtt a miniszterelnökségen konferencia volt, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök, Rakovszky Iván belügyminiszter, Marinovich Jenő dr. budapesti rendőrfőkapitány és Hetényi Imre dr. főkapitány-helyettes vettek részt. Ekkor már a miniszterelnök kezében volt az a két távirat, amit a Rote Hilfe küldött a magyar kormányhoz.

Ebben az ügyben Hetényi főkapitány-helyettes szerdán több külföldi lap tudósítója kereste fel. A külföldi újságíróknak és több diplomatának Hetényi megmutatta Rákosi Mátyást és a többi letartóztatottakat, hogy ezeknek sértetlenségéről meggyőződést szerezhesse.

Jól informált helyen kijelentették, hogy a magyar kormány a külföldről érkezett táviratokat nem méltatja figyelemre, már csak azért sem, mert a fenyegetések nem hivatalos ténvezők, hanem munkásérdekeltségek részéről hangzottak el, tehát a magyar kormány felfogása szerint semmi ok sincs arra, hogy bármiféle formában is diplomáciai lépés történjen.

„A közszabadságok hiánya idézi elő a forradalmi mozgalmakat“

A Pesti Napló legutóbbi számában közölte Peyer Károlynak egy állítólagos nyilatkozatát, amelyben Peyer azt mondta, hogy a külföldi bolsevista sajtó rémhírének tartja Rákosi Mátyásnak és elfogott társainak bántalmazását és leghelyesebbnek tartaná, ha a letartóztatottakat a külföldi lapok munkatársainak bemutatnák, hogy ezeknek sértetlenségéről meggyőződhesse. Ezzel szemben Peyer szerdán kijelentette, hogy a Pesti Naplónak nyilatkozatot nem adott, a lap munkatársával telefonon beszélt és ezt a beszélgetést elferdítve adták vissza. Ez úgyszólván különben Peyer szerdán a következőket mondotta:

— A bántalmazásokról szóló híreket annál kevésbé tudom megcáfolni, mert ennek ellenkezőjéről nem volt módomban meggyőződni. Aki a bolsevizmus utáni nyomozásokat ismeri, az joggal tételezi fel, hogy a politikai foglyokat bántalmazzák és ez feltételezhető mindaddig, amíg ennek ellenkezőjét be nem bizonyítják. Az egész nyomozás alatt olyan reklámmal kezelték az ügyet, amihez fogható még nem láttam, nem is szólva azokról a fantasztikus merényletekről, amelyeken a viszonyok ismerői csak mosolyoghatnak. A forradalmi mozgalmakat a közszabadságok hiánya idézi elő és megvannak ezek a jobboldalon is, csak hogy ott azokat jóakarulatuk türik.

Bauer Ottó vádja a budapesti rendőrség ellen

Dr. Bauer Ottó osztrák szociáldemokrata vezér az Arbeiter Zeitung-ban nyilatkozatot közöl, amelyben a Vági-csoport jellegét tekintetében a következő benyomásokról számol be:

— Ismerem a kommunistáknak azt a módszerét, hogy a szocialista pártok kebelében kommunistasejteket alakítanak. Minden bizalommal lehetséges az, hogy ilyen sejtek a Vági-csoport kebelében is állottak fenn, lehetséges, hogy az ő szervezetükben is voltak burkolt kommunisták, egészen bizonyosan nem igaz azonban az, hogy az egész csoport kommunisták volt. Meg vagyok győződve arról, hogy a magyar rendőrségnek az a beállítása, mintha az egész csoport tudatosan kommunistáknak tett volna szolgálatot, csupán rendőrfogás. A Budapesten letartóztatott és bántalmazott munkások között kétségtelenül sok jó szocialista van, akiknek a kommunistákhoz semmi közük sincsen.

Moszkvai cáfolat Kun Béla Bécsi szerepléséről

Moszkvából jelentik, hogy az itteni Rosta távirati ügynökség hírt adott a magyar lapoknak és a budapesti rendőrfőkapitányságnak arról az állításáról, hogy Kun Béla augusztusban több napot töltött Bécsben és ott egy kommunista agitátoriskolában előadást tartott.

A Vossische Zeitung moszkvai tudósítója ennek a hírek kapcsán a következőket táviratozza: A minap is láttam az uccán Kun Bédát. Hitelesen megállapíthatom, hogy az utóbbi években nem volt távol Moszkvától, csak ezen a nyáron utazott el három heti szabadságra a Krimbe, odavitte beteg leányát. Kun Béla Moszkvában a Wosdvisenka 10. számú házban a 4. ajtószám alatt lakik. Bizonyos, hogy a kérdéses időben nem lehetett Bécsben.

Caillaux

pénteken utazik el Amerikából
Coolidge közvetít a tárgyaló felek közt

Newyorkból jelentik: Caillaux Washingtonból való elutazását péntekre halasztotta. A francia pénzügyminiszter csütörtökön estélyt ad az amerikai bizottság tiszteletére.

Nemcsak a francia delegáció körében, hanem amerikai pénzügyi körökben is általános az a vélemény, hogy még a bucsulakoma előtt sikerül a szerződést írásba foglalni. Valószínű, hogy a tárgyaló felek közt felmerült ellentétek kiküszöbölésére Coolidge elnök mint békebíró fog közreműködni.

Mint Párisból jelentik, Painlevé miniszterelnök a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az amerikai tárgyalások kedvező mederben haladnak és minden remény megvan kielégítő eredmény elérésére.

A kerületi beosztás a gyakorlatban

Bácskaiak, akik Beeskereken kapnak italmérési engedélyt, Somborban utlevelet a Beogradban van a főispánjuk

Somborból jelentik: A vendéglős és kávéipar képesítéshez kötéséről szóló rendelet megjelenésekor megirtuk, hogy az iparüzéséhez szükséges személy- és helyi-jogot a jövőben nem a belügyminiszter, hanem az egyes kerületi főispánok adják ki.

Ezzel az intézkedéssel kapcsolatban most érdekes leirat érkezett Bácsmegeye alispáni hivatalához Beogradból. Tudvalevő, hogy a kerületi beosztás két részre osztotta Bácsmegeye területét. Egyik része a Bácska kerülethez tartozik, míg a keleti rész a beogradi terület alkatesze. A beogradi területre tartozik a titeli, a zsabalyi, a sztáribecseji és a szentai járás, Szentá és Sztarakanizsa városok. Ezeknek a járásoknak és az említett városoknak a főispáni hivatala Beogradban van, tekintettel azonban a nagy földrajzi távolságra a beogradi főispánt ezekre a területekre a bácskai alispán helyettesíti és ő adja ki az utlevelet is az említett járások lakóinak.

Annál meglepőbb most a beogradi leirat, mely szerint a sztáribecseji, a szentai járások Szentá város, Sztarakanizsa város területére nem a bácskai alispán adja ki az italméréshez szükséges személy- és helyi-engedélyt, hanem az ott van csak a beogradi kerülethez tartozó Veliki-Beeskereken székelő alispáni hivatal, míg a titeli és zsabalyi járások helyi és személyijogot kereső vendéglőseinek Beogradba kell utazniuk.

Megkezdődtek Suboticán az adóvégrehajtások

Az állami egyenesadók vezérigazgatóságának rendelkezésére behajtának minden hátralékos adót

Szerdán minden előzetes figyelmeztetés nélkül megkezdtek Suboticán működésüket az adóvégrehajtók. A súlyos adómegterhelések után az adóbehajtásnak erre a radikális módjára senki se volt elkészülve. A Vajdaságban legutóbb megtartott gazdasági meetingeknek, a gazdasági testületek tiltakozó gyűléseinek és memorandumainak az volt a céljuk, hogy az adófizetők részletekben fizethessék meg az adóikat, a melyeknek egyszerre való behajtása katasztrófális hatással lenne a Vajdaságra.

Az egyenes állami adók vezérigazgatóságától rendelet érkezett a szuboticiai pénzügyigazgatósághoz, amely szerint a hátralékos adófizetők ellen haladéktalanul fogantatási tani kell a végrehajtást és ha a hátralékosok a végrehajtás fogantatásától számított nyolc napon belül nem fizetik ki tartozásukat, úgy újabb nyolc nap lejártá után el kell árvereztetni a lefoglalt tárgyakat. A rendelet a legszigorúbb eljárást rendel el s azzal fenyegeti meg a pénzügyigazgatóságot, hogy ha nem tartja be pontosan az utasításokat, úgy az állami egyenes adók vezérigazgatósága maga fog Beogradból adóvégrehajtót kiküldeni.

A rendeletet a pénzügyigazgatóság átküldte a szuboticiai városi adóhivatalhoz, amely szerdán reggel megkezdte a rendelet végrehajtását. Az állami egyenes adókon kívül azonban a városi adóhivatal egyidejűleg megkezdte a hátralékos városi adóknak a munkáspénztári járulékoknak, sőt a hitközségi adóknak be-

hajtását is. A városi adóhivatal tizenhat városi adóvégrehajtót állított munkába, a megfelelő segédsemmélyzettel és a végrehajtók minden előzetes értesítés nélkül, egészen vértanulán toppantak be szerdán az adózókhoz.

A nagyarányú adóvégrehajtások nagy konsternációt keltenek az érdekeltek körében. A különböző adó-

hátralékok óriási összegre rúgnak Suboticán és ezeknek a megszáított rövid időn belül való kiegyenlítése szinte lehetetlennek látszik és a legnagyobbok gazdasági megérzködtatást idéznék elő.

A szuboticiai Lloyd akciót kezd annak érdekében, hogy a szuboticiai adófizetők megkapják a megígért halasztást.

Mindenki zavartalanul művelheti földjét

Az idén már nem folytatják az agrárrevíziót

Szomborból jelentik: A Szomborba és környékére kiküldött agrárrevíziót végző miniszteri tisztviselő a napokban arról értesítette Sombor városát, hogy az agrárrevíziót Szomborban már nem kezdi meg, miután október 1-vel küldetése megszűnt.

Szombori munkatársunk felkereste az agrárminisztérium kiküldöttjét és kérdést intézett hozzá, hogy mi az oka a revíziós munkálatok hirtelen befejezésének. Munkatársunk érdeklődésére a következő felvilágosítást kapta:

— A múltban nagyon gyakran előfordult, hogy a revíziós munkálatokat olyan időben végezték, amikor az idő arra a legalkalmatlanabb volt, amivel nagyon sok károsodást okozott az egyes érdekelteknek. Bevetett és megmunkált földeket akkor ért az agrárrevízió, amikor azoknak megművelői már a termést akarták betakarítani. Ezt elkerülendő október 1-ig elvégezhető revíziós munkálatokat befejeztük, mert október 1-e után már kezdik az őszi szántásokat és vetéseket és ezzel már az egyes földek tulajdonosai munkát, fáradtságot fektettek be, melynek gyümölcsétől nem akarjuk őket megfosztani. Az agrárrevíziót éppen ezért már csak a jövő évben fogjuk folytatni Bácska egész területére.

Munkatársunknak arra a kérdé-

sére, hogy milyen községekben nyert teljes befejezést a revízió, a revíziós miniszteri tisztviselő következő kijelentést tette:

— Teljesen befejeztük a revíziót Rigycán, Béregen, most még Koluton folyik a munkálat, de ezzel is elkészülünk a hét végére. A jövő évi revíziós munkálatok első állomása Bezdán lesz.

Szombor város vezetőségétől nyert információk szerint a város nem szívesen nyitja be a Szombor területére szóló revíziót nem kezdték meg és mint értesülünk a város akciót indít abban az irányban, hogy még a tavasz folyamán végrehajtsák a szombori földeken az agrárrevíziót. Egyelőre azonban hirdetmény jelent meg Szomborban, melyben az agrárrevízió végrehajtására kiküldött miniszteri tisztviselő értesíti az egyes revízióra váró érdekelteket, hogy a birtokukban levő agrárretorm után kapott földeket megművelhetik a revízió veszélye nélkül.

Szuboticán a helyzet az, hogy a revízió végzésére kiküldött tisztviselő, értesülésünk szerint a gazdák tudatta, hogy mindaz, ami az agrárrevízió terén eddig történt, semmis. A földeket újból felméri s újból kijelölik. Ezeknek a munkálatoknak költségeit azonban azoknak a földbirtokosoknak kell fizetniük, akiknek földje agrárrevízió alá esik.

— A tanyáru — mondja a menyecske — megyünk a városba pénzért — és szorosra fogja a gyeplőt.

— Egész kocsi való lesz? — tréfálkozik a legényember — cinye be jó maguknak — és megveregeti a jobboldalt kocogó ló orrát.

— Elér az a kötöm zsebébe is — legyint az asszony — a jégverésért veszszük fel a biztosítótól — és tovább hajt a két tüzes pejkóval. A két szegényember félrehuzott szájjal bámult utána, aztán meredt szemmel felesudálkoztak az égre. Istenke, ez olyan különös: pénzt, sok, tenger sok pénzt kapni azért, ami nincs. »Igy is ki lehet fogni az uristenen« — gondolják »hát akkor mire vót jó az egész pusztítás, ha a Pétör bácsinak még csak a feje se fájdul meg belé?«

Kérdőjelle görbülve mennek tovább. Az életnek sok furcsasága van, amiket nem magyaráz meg a szegény embereknek. Őket nem avatja be senki se a nagy titokba. Élnek, mert élni muszáj, mert a szomszéd is él és messze, a főfűlő partján, túl a tengeren is így csóválják az emberek. (t. i.)

Véres szerelmi dráma a szanatóriumban

Egy aradi tanár agyonlőtte a feleségét és udvarlóját

Aradról jelentik: A Déva melletti Algyógy-fürdő tudószanatóriumban véres dráma játszódott le, amelynek szereplői Stanoiu Marius, az aradi női tanítóképző tanára, annak felesége és Unger Jenő algyógyi gyógyszerész voltak. Stanoiu tanár, aki Romániából került Aradra egy évvel ezelőtt ismerkedett meg Temesváron a feleségével, aki egy vagyonos temesvári háztulajdonos gyermeke volt és rövid udvarlás után el is vette feleségül. A fiatalok eddig teljes harmóniában éltek. Néhány héttel ezelőtt a fiatal asszony megbetegedett és az orvosok tüdőcsúchurutot állapítottak meg. A tanár ekkor orvosai tanácsára az algyógyi szanatóriumban keresett helyet fiatal feleségének.

Néhány nappal ezelőtt a tanár névtelen levelet kapott Algyógyról. Az anonim levélíró írásában elmondta, hogy a tanár felesége intim viszonyt kötött Unger Jenő algyógyi gyógyszerésszel, akivel állandó érintkezést tart fenn. Stanoiu Marius, a hír vétele után azonnal Algyógyra utazott. Ott egyenesen a szanatóriumba hajtatott, hol feleségét kihívatta szobájából. Bementek a társalgóba és felhívta időközben Unger Jenő gyógyszerészt is. Stanoiu megmutatta a névtelen levelet, amelyet Aradon kapott, majd követelte a gyógyszerésztől, hogy írásban kötelezze magát, hogy válás után nyomban elveszi feleségét.

A gyógyszerész vonakodott az írást kiadni, mire a tanár követelni kezdte, hogy őszintén vallják be, mi történt közöttük, mert ez esetben nem lesz bántódásuk. Ugy a fiatalasszony, mint a gyógyszerész bevallották, hogy szeretik egymást. A fiatal tanár erre előrántotta revolverét és gyors egymásutánban hat lövést adott le. Az első három golyót feleségére irányította, a másik három golyóval Unger Jenő gyógyszerész felé célzott.

A lövések zajára összesereglett az egész szanatórium személyzete és a betegek. A következő pillanatban a tanár kirántotta a társalgó ablakát és a mélységbe akart ugrani, a jelenlevők azonban lefoglák. A fiatalasszonyt és a gyógyszerészt beszállították a dévai kórházba, ahol az asszony meghalt. Unger gyógyszerész túl van az életveszélyen. Stanoiu tanárt letartózták.

KÉPTELEN KRÓNKA

EGY BILLIÓ DOLLÁR kölcsönt adott Amerika Európának és most újabb egy billió dollár folyik a tárgyalások a két földrész pénzügyminiszterei között. Nem tagadom: én is értek az adósságszináláshoz, de amit derék Európánk csinál, az felülmúlja az én fantáziámat is. A legtisztultabb tárgyilagosság vezet a tollamat, abból az egy billióból nem láttam egy centet se, tehát nyugodt lélekkel irhatom le: örülség ez és nem vezethet jóra. Európa, mint egy gondatlan karika, vidáman bukífcenzik a csőd felé, az óceán tulsó partján pedig ott áll zsebredugott kézzel az ifju uszoros és röhögve várja, mikor huzhatja le a rólunk az utolsó inget, a halott inget is. Minden az ő zsebébe vándorol, a falat a szánkából, a plomba a fogunkból, a nadrággomb a nadrágunkról, még a lélegzetünket is visszatartják zálogba. Reggel, ha munkába áll az asztalos, neki dolgozik, a paraszt neki arat, a föld neki terem, csak a varju károga a miénk, az őszi tarlók fölött, a mi temetési indulónk a: »kár.« A határokon szuronyverő és fináncok és abból a pénzből, amit ma egy nyugati állam fegyverkezésre költ, szánálni lehetne Európa minden nyomorultját.

Nitti, a béke minisztere prédikálja: Európa államai egyesültek! Ebből a kátyúból nincs más kiút, ma nem lehet »ki megy jobbra, ki megy balra«-t játszani és »tölem ugyan megdögölhetsz«-t, itt meg kell fogni egymás kezét, mint régen gyermekkorunkban az estláncnál, mert elveszünk egy szálig. De Európa államai nem érnek rá odafigyelni az okos szóra, Európa államai most harag-

szomrádot játszanak és belerugnak egymásba, hogy csak úgy porzik. Örök fá-tum ez, százezeresztendő véres és emberi.

*

KÉT NAPSZÁMOS ballagott mellett a ludasi országúton, két nincstelen paraszti ember, a más földjének szántóvetői, mert őket csak úgy kibérlik, akár a cséplőgépet, vagy nagyobb mulatságnaknál a bálj helyiséget. A két kezük munkája: napszám és a föld, amelynek testét ők szaggatják sebesre, nem az ő ölkébe hullajtja kincseit. Beszélgetnek.

— Beteg a kis Ferkóm.

— Mi baja?

— Köhög. Szamárhurutja van. A doktor mondta. És a tüdeje rossz.

— Az enyim is abba halt bele. Tavaly. Kocognak csöndben és nézik egymást, de csak visszazsáll a lelkük a legnagyobb fájdalomra. Mint a galamb az otthoni ducba. Min a tékozló fiu a szülői házba.

— Hány éves volt? — kérdi az első. — Éppen decemberre lett volna a születésnapja.

Mennek szaporán. Az arcuk borostás. A nyakuk rozsdavörös. A nap égette ki ilyen rőt pirostra és mély árkokat huztak át rajtuk a kemény robotban töltött esztendőik. Ezek az idő csatornái.

Szembe jön egy parasztszeker. Asszony ül a bakon és a saroglyában három kicsi gyerek, arcukon az élet nemzeti színei. Egy gazdag ludasi paraszti családja.

— Hunnan Ági? — érdeklődik a fiatalabbik napszámos és felderül az arca, mint mikor hirtelen kisüt a nap.

HIREK

•••

— **Miletics Krszta földmívelésügyi miniszter Noviszaodon.** Noviszaodról jelentik: Miletics Krszta földmívelésügyi miniszter szerdán délelőtt Noviszadra érkezett a minisztérium egyik osztályfőnöke és Radonics Milutin társaságában. A miniszter megtekintette Dungserszki György konzervgyárát, selyemgyárát és fonodáját és a Dungserszki-féle szérumgyárát. A miniszter a látottak fölött megelégedését fejezte ki és délután egy órakor autón Csébre utazott dr. Dungserszki Gedeon földbirtokos meglátogatására.

— **Tavasszal állítják fel Becskerekben a Péter király-szobrot.** Becskerekéről jelentik: Torontálmege közönsége — mint ismeretes — gyűjtést indított Péter király szobrának felállítására. A szoborbizottság az emlékmű elkészítésével Walder Rudolf zagrebi szobrászt bízta meg, aki kedden megérkezett Becskerekre a szoborvázlatról készített fényképekkel. Szerdán délelőtt egy bizottság ült össze, amelybe a vármegye részéről Krsztics Váza alispán, a város részéről Alekszics Bogoljub polgármester és két szakértő: Beslic Nikola és Lázics Voja mérnök vett részt. Akiknek a zagrebi művész bemutatta a szobortervet. A bizottság a tervet elfogadta és elhatározta, hogy az emlékművet a főtéren, közvetlenül a katólikus templom mellett fogják felállítani. Az emlékmű, mely méreteiben is impozáns, az elhunyt királyt lovon ábrázolja, amint kardját a hüvelyébe dugja. A szobor talapzatán két relief: az egyik Péter király koronázását ábrázolja, a másikon a művész azt a jelenetet örökíti meg, amikor a király a háború alatt a hadsereg élén elhagyja az országot. A szoborhoz hasonló nagyságú Péter-emlékmű nincs az országban. Az emlékmű felállítása csak kora tavasszal fog megtörténni és június 28-án, Vidovdán napján fogják leleplezni.

— **Zsifkovics Ljuba Suboticán.** Zsifkovics Ljuba, a radikális parlamenti klub elnöke szerdán este Somborból Suboticára érkezett. Mint értesülünk csütörtökön reggel 9 órakor a subotici radikális klub helyiségében pártgyűlés lesz. Zsifkovics Ljuba subotici látogatása elé nagy várakozással néznek és azt remélik, hogy a subotici radikálisok tekintélyes adománnyal járulnak a radikális párt Beogradban épülő palotájához.

— **Radikálispartí nagygyűlés Szentán.** Szentáról jelentik: Alexijevics Mita kerületi főispán és Zsifkovics Ljuba a radikális párt országos elnöke Somborból csütörtökön délután Szentára érkeznek, ahol Sztrilich Béla országgyűlési képviselő és a radikális párt vezetősége ünnepélyesen fogadja. Az Eugen-szálló disztermében pénteken délelőtt Szentán, Kaniza és a szentái járási radikálispartí vezetői értekezletre jönnek össze, melyen Zsifkovics Ljuba is részt vesz. Csütörtökön este a radikális klubhelyiségben bankettet rendeznek a vendégek tiszteletére, péntek délután pedig a kerület képviselője, Sztrilich Béla ad ebédet a vendégek tiszteletére.

— **Áthelyezett jegyzők.** Becskerekéről jelentik: A belügyminisztérium Iljievics Milos jegyzőt Szerbneuzinára áthelyezte Mihajlopora, Popovics zelensi helyettes-jegyzőt Szerbneuzinára jegyzőnek. Fára Váza zelensi jegyzőt nyugdíjazták és helyére Jovic Stevánt nevezték ki.

— **Megalakult a bukaresti ortodox patriarchatus.** Bukarestből jelentik: Kedden ment végbe a román autocephal ortodox egyháznak patriarchatus rangra való emelése. A szertartáson a konstantinápolyi patriarcha képviselőjében külön megbízás alapján Ghermanosz és Joachim metropoliták vettek részt, akik üdvözlő nyilatkozatot olvastak fel.

— **Megnyitják a szentai főgimnázium hatodik osztályát.** Sztrilich Béla képviselő vezetésével a szentai szülők küldöttsége kedden leutazott Beogradba és felkereste Vukicsevics közoktatásügyi minisztert, akitől azt kérték, hogy adjon ki rendeletet a szentai főgimnázium hatodik osztályának megnyitására. A közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a kérést teljesíti és rendeletileg utasítani fogja a gimnázium igazgatóját, hogy haladéktalanul állítsa fel a hatodik osztályt. A miniszter kijelentését a küldöttség megnyugvással fogadta.

— **Értékhatár a községi bírásokdásban.** Az augusztusi tizenketted-törvény tudvalevőleg 25.000 dinárra emelte fel a járásbírói értékhatárt. A törvény nem intézkedik az értékhatárnak megállapításáról a községi bírásokdásban. A szentai járás főszolgabírája kérdést intézett a belügyminiszterhez arra vonatkozólag, hogy mely összegig tartoznak a perek a községi bírásokdás hatáskörébe. A minisztérium most értesítette Bácsmegeye alispánját, hogy ötszáz dinárig terjedő követelések érvényesítendők a községi bíróság előtt.

— **Október 5-én lesz Rómában az utódállamok újabb konferenciája.** Rómából jelentik: A saint-germaini és versaillesi békeszerződések értelmében a volt magyar-osztrák monarchia helyén keletkezett utódállamoknak egy megállapítandó kulcs szerint fel kell egymásközt osztaniok a volt közös alapítványokat és birtokokat. E célból 1923-ban Rómában konferenciát tartottak, amelyen az utódállamok képviselői, Csehszlovákia kivételével, hozzájárultak egy előzően megállapított felosztási kulcs alkalmazásához. Csehszlovákia ellenzése folytán azonban a konferencia kénytelen volt eredmény nélkül félbeszakítani tanácskozásait. Az érdekelt kormányok most jegyzékváltás után újabb értekezletben állapodtak meg, amely október 5-én ugyancsak Rómában fog megkezdődni. A kulcs kérdése tekintetében az utódállamok kormányai a jegyzékváltás során már megegyezésre jutottak és így valószínű, hogy ezuttal sikerül a tárgyalásokat simán befejezni.

— **Az új becskereki városi tisztviselők elfoglalták hivatalaikat.** Becskerekéről jelentik: A Becskerekre kinevezett új tisztviselők elfoglalták hivatalaikat. Stelanovics Milos tanácsnok, akit a főkapitányság ideiglenes vezetésével bíztak meg, átvette a rendőrség vezetését. Dimitrijevic Neve a bűnügyi osztályt vette át az elbocsájtott Jovic Milivojtotól. Buletin Giga volt iparügyi jegyző a főjegyzői hivatalt, Gruics Milos számvevő pedig az iparügyi jegyzőséget vette át.

— **A pápa megtiltotta, hogy Csehszlovákiában a katolikus papok képviselői mandátumot vállaljanak.** Prágából jelentik: A római Szentszék-től a csehszlovákiai katolikus papsághoz utasítás érkezett, hogy a szerzetes-rendek tagjai egyáltalán nem léphetnek fel képviselőjelöltként, a világi papok közül pedig csak azok jelölhetők magukat, akik most is képviselők.

— **Új képviselőtestület Lokon.** Titelről jelentik: Lok község ujonnan kinevezett képviselőtestületét hétfőn iktatta hivatalába Vuics Milán titeli járási főszolgabíró. Biró Gain Máté, pénztáros Vidity Zsáka lett. A községben most kerültek be először magyarok a képviselőtestületbe.

— **Az aprópénz-hiány.** Az aprópénz-hiányról közölt cikkünk kereskedői körökben élénk visszhangot keltett és több előkelő cég, ahol nagy a napi forgalom és állandóan szükség van váltópénzre, azt közli velünk, hogy már az is gondot okoz, ha néhány egy- és féldináros pénzjegyre van szükség. Mindenfelé kell küldözgetni a kereskedőknek, ha aprópénzre akarnak szert tenni. Úgy értesülünk, hogy az égető aprópénzhiányon már a legközelebbi időben segítve lesz, mert a régen bejelentett egy- és féldináros fémpénzt még ezen a héten forgalomba helyezik.

— **Növekszik az angol tengerészek sztrájkja.** Londonból jelentik: Tizenöt személyszállító gőzös nem tud az előirt napon Angliából Délafrikába, illetve Ausztráliába és Újzelandba elindulni, miután a személyzet megtagadta a sztrájkot. Délafrikában a tengerészsztrájk következtében tizennyolc, Ausztráliában és Újzelandban ötvenhat gőzös vesztegel.

— **Halálra gázolt vonatvezető.** Szentáról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt szerda délután a sztaribeceji vasuti állomáson. Brankov Zsárkó, a Szombor felé induló személyvonat vezetője, a már mozgásban levő vonat egyik kocsijának ütközőjéről átakart menni a szomszédos kocsi, de megcsuszott és lezuhant a kerekek közé, amelyek a karját, a lábait és a mellét összezúzták. A szerencsétlen ember még élt, amikor beszállították a szentai kórházba. Az operációsasztalon halt meg, mielőtt még a műtétet kezdték volna. Brankov huszonkilenc éves volt és felesége és két gyermeke siratja.

— **A berlini szállítómunkások sztrájkja.** Berlinből jelentik: A berlini szállítómányozó-iparban a munkások kiküldöttjei és a német szállítómányozó-szövetség között lefolytatott tárgyalások eredménytelenül végződtek. A szállítómányozó-munkások tegnap este rendkívül nagy számban gyűlésre jöttek össze, amelyen elhatározták, hogy valamennyi szállítómányozó-üzemben megszüntetik a munkát.

— **Vendégkantor a sombori zsidó templomban.** Somborból jelentik: A zsidó főünnepken Pollák Lipót kantor énekelt vendégként a sombori zsidó templomban, amelynek főkantori állása legutóbb megüresedett. A fiatal kantor kellemes tenorhangjával és nagy reményekre jogosító énektudásával általános tetszést aratott.

— **A fasiszták sajtószabadsága.** Rómából jelentik: A turini Stampa néhány nappal ezelőtt cikket közölt a nagy őszi hadgyakorlatokról. A cikk ellen a katonai hatóságok kifogást emeltek. Emiatt a turini prefektus a Stampa eddigi felelős szerkesztőjétől megvonta az állami lapengedélyt és a lap mindaddig nem jelenhet meg, amíg más nem veszi át a szerkesztést. A fasiszta lapok kiáltványt tettek közzé, amelyben a torinói fasiszta provincia titkára a Stampa inkriminált cikkének íróját kitiltja Piemontból és kijelenti, hogy a szerkesztőt minden fasiszta szabadon inzulthathatja.

— **A lugiai panasza.** Somborból jelentik: A baranyai Lug község lakói panasszal fordultak Bácsmegeye alispáni hivatalához, melyben panaszzal, hogy réteik állandóan víz alatt állanak, mert a kis Dunából kivezető csatorna zsilipei zárva vannak. A panaszukban megemlítik, hogy ezáltal nagy károsodás éri a község lakóit, de annak a veszélynek is ki vannak téve, hogy a víz a szántóföldjeiket sem fogja megkímélni. Az alispáni hivatal a beljei uradalomhoz fog fordulni a zsilipek megnyitása végett.

— **Tűz a banjalukai barátok kolostorában.** Banjalukáról jelentik: A banjalukai trapista barátok kolostorában kedden nagy tűz pusztított. A tűz a kolostor asztalosműhelyében keletkezett és gyorsan tovább terjedt. A tüzet a kivonult tűzoltóság és katonaság csak nehezen tudta eloltani. Az egész asztalosműhely leégett. A kár meghaladja a félmillió dinárt.

— **Elfogató parancsot adtak ki Ujhelyi Nándor ellen.** Budapestről jelentik: Ujhelyi Nándort a bíróság szemérem elleni vétség címén pár hónappal ezelőtt másfél évi fegyházra ítélte. A kurián szerdán került a sor Ujhelyi ügyére, a tárgyalás azonban elmaradt, mert Ujhelyi nem jelent meg. A hatóságok Ujhelyi Nándor ellen, aki Bécsben tartózkodik, elfogató parancsot adtak ki.

— **Karinthy Frigyes vallás elleni kihágási ügye a tábla előtt.** Budapestről jelentik: Karinthy Frigyes tavaly szeptember 24-én „A fekete mise” címen novellát írt, amelynek tartalma miatt az ügyészség sajtó útján elkövetett szemérem elleni vétség és vallás elleni kihágás miatt bünvádi eljárást indított ellene. A törvényszék Karinthy a szemérem elleni vétség vádja alól felmentette, vallás elleni kihágásban azonban bűnösnek mondta ki és ezért nyolcnapi elzárásra ítélte. Felelősség folytán az ítéletlárhoz került az ügy, amely kedden tartotta meg a tárgyalást. A perbeszédnek meghallgatása után a tábla a törvényszék ítéletét helybenhagyta. Az ítélet ellen ugy a vádhatóság képviselője, mint a vádlott semmiségi panaszt jelentettek be.

— **Vasuti baleset.** Novisadról jelentik: Szerdán délután öt órakor Földesdi Julia Darányi-telepi lakót a 84-ik számú vonat elütötte. Földesdi Julia fején és ballábján súlyosan megsérült. Életveszélyes sérüléseivel a kórházba szállították.

— **Meghalt Baranya legőregebb postamesternője.** Dárdáról jelentik: Kedden éjjel Dárdán nyolcvannégy éves korában meghalt özvegy Péchy Károlyné nyugalmazott postamesternő. Az elhunyt a baranyai társadalom közbecsülésben álló tagja volt.

— **Meghosszabbították a palicsi fürdőszezon.** A palicsi fürdőigazgatóság a fürdőszezon, amely október 1-én véget ért volna, további intézkedésig meghosszabbította. A meleg fürdő délután egy órától öt óráig lesz nyitva.

— **Megszűnik a Popolo d'Italia.** Rómából jelentik: A Popolo d'Italia csütörtökön megszűnik. Helyette Popolo di Roma címmel új napilap jelenik meg, amely szintén a kormányt fogja támogatni.

— **Légügyi értekezlet Stockholm-ban.** Stockholmból jelentik: Kedden nyílt meg Stockholmban a nemzetközi légitforgalmi értekezlet. Az értekezleten tizennégy állam képviselteti magát.

— **A bécsi egyetem állástfoglalt az osztrák-német csatlakozás mellett.** Bécsből jelentik: A bécsi tudományegyetem rektora az osztrák főiskolák nevében kiáltvánnyal fordult a nyilvánossághoz, amelyben a népjog parancsának és az osztrák nép egyhangú akaratának nyilatkoztatják ki Ausztria csatlakozását a német birodalomhoz. Ausztria a csatlakozásban látja gazdasági, kulturális és politikai fennmaradásának egyetlen biztosítékát. A csatlakozás különben is csak helyreállítaná azt a régi állapotot, amely ezer évnél tovább, 1866-ig állott fenn. Ha Ausztria a népek örendelkezésének wilsoni elve alapján egyesül Németországgal, ez volna Európa békéjének legnagyobb biztosítéka. Az osztrák főiskolák tanárai és hallgatói — mondja a kiáltvány — az az egész művelt világhoz, a nemzetek igazságérzetéhez fordulva kérik, támogassák csatlakozási törekvésükben.

— **Eltűnt kisfiúk.** Novisadról jelentik: Krajová, Erzsébet Szerina-ucca 21. szám alatt lakó asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy Szrgjan nevű tizenegy éves fia Panics Emil és Komadinovics Milán hasonlókorú fiukkal tegnap reggel óta eltűnt. A kis Szrgjan kalandoshajlamú volt és többször említette barátainak, hogy két társával földkörüli utra megy. A rendőrség keresi a három kalandóes fiút.

— **Halálra forrázta gyermekét.** Molról jelentik: Özvegy Apró Jánosné véletlenül forró vízzel leöntötte két éves kislányát. Az orvosi segítség hiábavaló volt, a szerencsétlen gyermek hat napi szenvedés után kedden meghalt. Apró Jánosné ellen gondatlansága miatt eljárást indítottak.

— **Magyarevics Ferenc feleségét kiutasították Pécsről.** Pécsről jelentik: A magyar hatóságok — mint ismeretes — hűtlenség és lázadás címén nemrégiben letartóztatták Magyarevics Ferenc dr. pécsi lakost, aki a megszállás alatt, a vád szerint, résztvett a baranyai mozgalmakban. Magyarevics, aki jelenleg a pécsi ügyészség foglya, kihallgatása során azt hangoztatta, hogy semmiféle mozgalomban a megszállás alatt nem vett részt. A letartóztatott ügyvéd felesége, aki Bácska-Topolán lakik, a napokban Pécsre érkezett, hogy férje kiszabadítását elősegítse. A belügyminisztérium azonban a keddi napon utasította a pécsi államrendőrséget, hogy Magyarevics feleségét utasítsa ki.

— **Hindenburg kitért születésnapjának ünneplése elől.** Berlinből jelentik: A birodalmi elnök felkérte a birodalmi kormányt, hogy tekintsen el a születésnapja alkalmából tervezett ünnepektől, különösen a házak fellobogozásától, mert ez politikai összezördülésre vezethet és így meghasonlást idézhet elő az egységre és összetartásra ma különösképpen rászoruló német nép kebelében.

— **Véget ért az újságíró kongresszus.** Beogradból jelentik: Az újságíró kongresszus szerdán Kumanovóban véget ért. Az újságírók csütörtökön érkeznek Beogradba.

— **Körözés.** Szliepcsevics Rajko huszonkét éves adal festőművész nővendék ellen a szombori törvényszék csalás büntette miatt körözést levelet bocsátott ki.

— **Budapestben letartóztatták egy nagyváradit vállalat vezérigazgatóját.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség szerdán letartóztatta Friedmann Sándort, egy nagyváradit szállítmányozó vállalat vezérigazgatóját, akit a nagyváradit és szatmári rendőrség nyolcszáz ezer lei elcsikkasztása miatt köröz. Friedmann kihallgatásakor tagadta a sikkasztást és azt, hogy megszökött Romániából. A letartóztatásról értesítették a román hatóságokat, amelyek megindították a kiadatási eljárást.

— **Tizenkétmilliárd a padló alatt.** Békéscsabáról jelentik: Nadler Samu dúsgazdag szarvasi textilkereskedő néhány nappal ezelőtt meghalt. A rokonok és az elhunyt régóta különváltan élő felesége között a hagyaték miatt, amelynek nagyságát senki sem tudta pontosan, háboruskodás kezdődött. Ez a harc odáig ment, hogy a kitért veszekedés folytán a rendőrségnek zár alá kellett vennie az egész hagyatékot. A leltározással megbízott hivatalnokok és detektívek óriási meglepetésére az elhunyt hálószobájában a padló alatt két hatalmas vaskazettát találtak, amelyek színültig tele voltak ezüst- és aranypénzzel és drága ékszerekkel, hozzávetőleges számítás szerint tizenkétmilliárd korona értékben. A néhány kereskedőnek a padló alatt talált értékein kívül még tekintélyes ingatlan vagyona is van.

— **Letartóztattak két budapesti nagykereskedőt.** Budapestről jelentik: Adorján és Markovics társaság társtulajdonosai, Adorján Samu és Markovics Samu ellen a cég hitelezői család címén feljelentést tettek, mert a tulajdonosok, bár a cég ellen kényszerregezési eljárás indult meg, a raktáron levő árukból mintegy kétszáz millió értékűt eladták. A rendőrség a feljelentés alapján a két nagykereskedőt őrizetbe vette.

— **Ötvenkilenc moli varrodát zártak be.** Molról jelentik: A szentai szolgabíróság ötvenkilenc moli női varrodát ellen indított a napokban kihágási eljárást, mert a varrodák iparigazolvány nélkül működtek. Mind az ötvenkilenc varrodának műhelyét bezárták, azonkívül súlyos pénzbírsággal sújtották őket.

— **Az olasz kormány új szláv elemi iskolákat engedélyezett.** Beogradból jelentik: Az olasz kormány beszüntette a sveti-jakovi szláv elemi iskolát. Mint most Triesztből jelentik, az olasz kormány a beszüntetett iskola megnyitását újból engedélyezte, sőt Triesztben új szláv iskola megnyitását is engedélyezte.

— **A tátrai asszonygyilkos leánykereskedő volt.** Prágából jelentik: Bazant Henrikről, aki két leányt meggyilkolt és kirabolt, a vizsgálat során kiderült, hogy lélekkufárással foglalkozott és a lépre csaló szerencsétlen lányokat külföldre szállította. A gyilkost rendőri bizottság vasuton elvitte a Csorba-tóhoz, hogy mutassa meg azt a helyet, ahol Pospischl Máriát és Pavelka Jozefint meggyilkolta és elásta. El is vezette a rendőrség embereit a Csorba-tó partján egy bokor mögé, ahol körakás van. A köhalmaz alól kiásták Pospischl Mária erősen oszlásnak indult holttestét. Mikor a gyilkos meglátta áldozatát, görcsökre esett. A másik helyet, ahol Pavelka Jozefint állítólag eltemette, nem tudta megjelölni. A rendőrség azt hiszi, hogy ezt az áldozatát még Pardubitzban tette el láb alól és ott is rejtette el.

— **A suboticei Francia Klub hangversenye.** A suboticei Francia Klub a szezon első hangversenyét október 9-én, pénteken este rendezte a Bárány-szálló termeiben félkilenc órai kezdettel. A hangversenyen párisi művészek fognak szerepelni és pedig de Logni zongoraművész és Godin Vilám tenorista. A részletes műsort a klub később teszi közzé. A hangversenyt teaestély keretében tartják meg. A vezetőség fölkéri a klub tagjait, hogy a teaestély és hangverseny ügyében október hó 1-ére kitűzött értekezleten teljes számmal jelenjenek meg.

— **Kifosztották a tempelhoji kerületi pénztárt.** Berlinből jelentik: A tempelhoji kerületi hivatal pénztárában olyan nagyarányú betöréses lopást követtek el, amintre Berlinben az utóbbi esztendőben nem volt példa. A kerületi vezetőség a főpénztártól több mint háromszáz ezer márkát adott át a kerületi pénztárnak különböző fizetések teljesítésére. Minthogy ezeket a fizetéseket az esti órákban már nem lehetett teljesíteni, az egész összeget a befalazott és páncélozott trezorban helyezték el. Az esedékes összeget kedden délelőtt akarták kifizetni. Amikor a pénztár alkalmazottai reggel a hivatalban megjelentek, a pénzeszekrényt üresen találták. Ugy látszik, a betörők leolvastatták az ajtóról a biztonsági zárat, lefüggönyözték az ablakokat és így jutottak be a pénztárhelyiségbe.

— **Megkezdték a muraközi Festetics-birtokok parcellázását.** Csakovecéről jelentik: A Muraközben megkezdték Festetics hercegnek Csakovec közeleiben fekvő tizenhatalmas holdas birtokának parcellázását. A földet a legújabb agrárreform-rendelet értelmében parcellázzák, amelyrendelet tudvalevően kimondja a kötelező megváltást. A birtokot kizárólag muraközi földművesek közt osztják fel és csak egy százötven holdas komplexumot kapnak meg mezőgazdasági iskola céljára.

Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendelésén: Trg Vojv. Putnika 4 (törvényszékekkel szemben) *gyermek, bel, női s egyéb betegeknek d. e. 9—11-ig, bőr és nemű betegeknek d. u. 3—5-ig és este 7—8-ig.* Sürgős esetekben hármikor. Telefon szám 525.

— **A suboticei sofförök szüreti bálja.** A suboticei sofförök október 3-án, szombaton este tartják meg szüreti báljukat a »Mir« kávéház helyiségeiben. A bálon vidéki sofförök is résztvesznek és nagy autófelvevővel rendeznek. Belépődíj a bálra személyenként tizenöt dinár. A rendezőség köszönettel fogadja felülvezetésüket.

— **Tanítól kinevezések és áthelyezések.** Velikibecskerekéről jelentik: A közoktatásügyi miniszter tanítókká nevezte ki Vukadinovics Lepszavát Sztaraécskára és Manojlovics Milicát Sztaribecsei-szállásra. Áthelyezték a következő tanítókat és tanítónőket: Bilonics Vinkót Sajkasszvetiivánról Gajdobra, Vitte Józsefet Szanádról Crnobrdóra, Vučetić Draginyát Perlezzől Velikakikindára, Varga Imrét Potiskiszvetinikoláról Jezmenovcra, Jeremics Milost Beodráról Mileticevóra, Jovanovics Natáliát Perlezzől Velikakikindára, Mandrovics Gyurát Orlovátról Kovacsicára, Milosavljevics Iliját Oporóvól Szrpszkiitebeire, Milosev Liubicát Crepajáról Mosorinra, Makszin Szavát Malitorákról Velikitorákrá, Nikolics Boszilkát Vranjevóvól Melencire, Obori Máriát Mária Luiza-maigról Beloglátóra, Petrovacski Angyelinát Oporóvól Dubovára, Petrovics Darinkát Perlezzől Szrbobrába, Riztics Milorádot Crepajáról Szrpszki-elemérre, Szávics Dusanit Osztraváról Dolovára, Sztójánovics Zsivát Dobricáról Dobvára, Tapavica Grozdanát Csurogról Sztariszivacra, Haber Angelinát Potiskiszvetinikoláról Molra, Cekics Pétert Szanádról Dragutinovára, Schmidt Katarinát Écskáról Krnyityaninra, Pudnicski Oszkárt Bácskapetrovoszelóvól Molna, Arnold Miklóst Bresztovácáról Vrsacra, Egrényi Ferencet Gornimuzsláról Ludaspustára, Vuksics Jenát Vajszkáról Mokrinra, Sziberak Máriát Novibecsejéről Velikikikindára, Slab Krisztinát Sztariszivacról Glogonyra és Novakovics Radojkát Mokrinól Vajszkára.

— **Kiesett egy kis gyerek a vonatból.** Vasárnap délután a Vrbsz és Staribecsej között közlekedő vicinális vonaton Szrbobrából Nádálj állomásra utazott Golubszki Avram állomásfőnökhelyettes, aki Nádáljon teljesít helyi szolgálatot. Golubszki magával vitte Uros nevű három éves fiát is. A kis fiu néhány percre egyedül maradt a fülkében, odament az ajtóhoz, amelyet valamelyik utas nyitva hagyott s kiesett a vonatból. A kerek kezét, lábát s fejét összezúrták. Beszállították Szrbobrába, ahol megoperálták. A műtét azonban nem tudta megmenteni, kedden este a kis fiu kiszenvedett.

— **Budapest—Prága huszonhat lépéses sakkjátszmája telefonon.** Prágából jelentik: A prágai és budapesti sakk-kör telefonon mérkőzött egy játsz-mában. A budapestiek nyitották meg a játékot, de a huszonhatodik lépés után szorongatott helyzetben feladták a játsz-mát.

— **Leégett egy francia kábelgyár.** Párisból jelentik: Argenteuilben kedden este tűz ütött ki az elektrokábelgyár telepén és a lángok olyan rohamosan terjedtek, hogy az egész gyár leégett. A kár milliókra rug.

— **Háromszori halálos ítélet után — szabadlábrahelyezés.** Szegedről jelentik: A hadbírószág szerdán negyedszer tárgyalta Székely-Schwarz József bűnügyét. Székely-Schwarzot a szegedi hadbírószág kémkedés címén kétszer halálra ítélte és a felsőbb katonai bíróság az ítéletet mindannyiszor megsemmisítette. A harmadik tárgyaláson a bíróság szintén halálra ítélte Székely-Schwarzot és ezúttal az ítéletet a felsőbb bíróság is jóváhagyta. A védő kegyelemért és egyben perújításért folyamodott, aminek a felsőbb bíróság helyt adott. Szerdán volt a negyedik tárgyalás, amelyen a hadbírószág a kémkedés vádját alól felmentette Székely-Schwarzot, de haderő elleni büntetést és félévi börtönre ítélte és a büntetést a hatévi vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

— **Egy iskolásleány mozidarabja.** Newyorkból jelentik: Egy tizenhatalmas iskolásleánytól mozidarabot vett a minap az Universal-film. A leány neve Dorothy Grundy; egyik newyorki felső leányiskola negyedik osztályába jár a legfiatalabb szerző, aki darabjának az Égi jelek címet adta. A darab főszerepét Reginald Denny fogja játszani.

— **Félholtra verték — tévedésből.** Novisadról jelentik: Medulics Pál bács-petrovoszelói csendőrmester vasárnap éjjel Bácspetrovoszelón két csendőrrel őráraton volt. Közben betért Urbán János kocsmájába és ott a vendéglőst felszólította, hogy zárja be a kocsmát és küldje haza a vendégeket. Urbán ezt meg is tette és amikor Malinkov Péter odaválo tekintélyes polgár a kocsmából az uccára lépett, Medulics csendőrmester valamilyen súlyos fémtárggyal úgy vágta fejbe, hogy Malinkov elájult. Orvosok kötözték be mély sebeit és beszállították a novisadi kórházba, ahol élet és halál közt van. A vizsgálat megállapította, hogy a csendőrmester Milinkov Pétert Milinkov Lukának nézte, akire azért haragudott, mert előző este a kártyán a pénzét elnyerte és már ekkor megfenyegette a csendőrmester, hogy megveri. A vizsgálat folyik.

— **Mac Kinley lett az Interparlamentáris Unió washingtoni értekezletének elnöke.** Newyorkból jelentik: Az Interparlamentáris Unió tanácsa Mac Kinley szenátort (Illinois) választotta meg a washingtoni értekezlet elnökéül.

— **Katasztrófális árviz Kinában.** Pekingből jelentik: Kinában nagy árviz pusztít, amelynél nagyobb veszedelemre évtizedek óta nem volt példa. A veszedelem egyre növekvőben van és a lakosság egyes helyeken a rohanó víztömegek elől csak a legszükségesebb tárgyait menthette meg.

— **Villamosvasuti összeütközés Berlinben.** Berlinből jelentik: A Brunnenstrasse és Anklammerstrasse sarkán szerdán két közúti vasuti kocsi összeütközött. Az eddigi jelentések szerint husz utas megsebesült.

— **Eljegyzés.** Biró Jolánkát Nova-Kanizsáról eljegyezte Gombos Bandi Feketiőről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Kiemeltek egy elsüllyedt angol buvárnaszádot.** Londonból jelentik: Az elsüllyedt F 21 buvárnaszád roncsait felszínre hozták. A buvárok megtalálták az elsüllyedt buvárnaszád egyik gépészének holttestét.

— **Prágai asszonyok a temetőben meg akartak verni egy rossz embert.** Prágából jelentik: Furcsa eset történt az Olshchan temetőben. A rendőrségnek kellett kivonulnia, hogy megvédjen egy Culik nevű iparost feleségének temetésén, mert az elhunyt nő rokonságához tartozó és a szomszédságban lakó asszonyok, mintegy negyvenen, meg akarták verni, hogy bosszút álljanak rajta, amiért kegyetlenül bánt szerencsétlen feleségével. A rendőrök a maguk testével védtek meg az özvegy embert a nyitott sir szélén, a fenyegető asszonyokat pedig kizavarták a temetőből. A felbőszült asszonyok a gyászház előtt vár-ták Culikot, amint hazament a temetőből. Ismét rendőrök mentették meg az asszonyok bosszúja elől.

— **Kémeket tartóztattak le Bukarestben.** Bukarestből jelentik: Alberto Zenadi olasz és Knöpfler János osztrák állampolgárt az elmúlt délután kémkedés gyanúja miatt letartóztatták. Az elfogottakat azt vallották, hogy azokat az információkat, amelyeket Románia katonai viszonyára vonatkozólag szereztek, Budapestre küldték.

— **A bolognai egyetem Umberto-díját egy budapesti orvos nyerte meg.** A világhírű bolognai egyetem mellett működő Instituto Ortopedico Rizzoli részére huszonöt évvel ezelőtt alapított I. Umberto-díjat, amelyet nemzetközi pályázat után minden öt évben a legjobb ortopédiai munkásnak adnak ki, az idén — mint Bolognából jelentik — egy fiatal magyar tudós, dr. Farkas Aladár budapesti ortopéd-orvosnak ítéltek oda. Heidelberg, zürichi, stocholmi és leydeni professzorok nyerték eddig a díjat és most volt az első eset, hogy magyar tudós művét jutalmazta a Rizzoli-intézet igazgatójának, Vittori Puttinak elnöklete alatt álló bírálóbizottság.

Változás a suboticei villamos menetrendjében. A suboticei villanytelep ezúton értesíti a közönséget, hogy az utolsó kocsí a Rudics kitérőből Palicsra este 8.30-kor indul, Palicsról vissza este 9 órakor. Az Aleksandrovói vonalon az utolsó kocsí este 8.30-kor indul a törvényesektől, vissza este 8.50 órakor Aleksandrovóból. Minden szombaton és vasárnap este 11 órakor úgy a palicsi, mint az Aleksandrovói vonalon külön kocsí.

— **A Színházi Élet** új száma a szokott gazdag tartalommal, a legújabb budapesti bemutatók, részletes és sok illusztrációval ellátott ismertetésével jelent meg. A lap rendes rovatain kívül rengeteg riportot, novellát, regényfolytatást, ezenkívül két kottamellékletet és darabmellékletet *Géraldy* „Ha akar-nám!” című új vígjátékát közli. A jugoszláviai melléklet a zagrebi színházról és a becskeréki műkedvelőkről közöl cikket és képeket. Az új szám a Literária árusítóinál kapható tizenkét dinárért.

Idegfájásoknál, reumánál, köszvény-nél, elhárásodásnál, cukorbetegségnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz rendkívül jóhatású hashajtónak bizonyul. Az anyagcsere-zavarok gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a *Ferenc József* vizkurák nagyon szép eredményekhez vezetnek. Kapható gyógyszerárnyakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Orvosi hír.** Szilasi László dr. orvosi rendeléseit Novisadon, Jevrejska ul. 4. sz. alatt október 1-én megkezdte **urologia-sebész** (vese, húgycső) betegek részére.

Dr. Reis Elek gyermekorvos haza érkezett és rendelését megkezdte (IV., Vilsonova 54.)

Tolnai Világplájának legújabb száma érdekes tartalommal és a szokott három melléklettel jelent meg. Kapható a Literária árusítóinál. Ára 12 dinár, negyedévre 13 szám 130 dinár.

Chevrolet autók eladó. Megtekinthetők Weigand garageban Subotica.

Üzlethelyiségek a főtéren, örök áron eladó. Bővebbet Földes ruhaüzlet.

KÖZGAZDASÁG

A szombori tőzsde igazgatósági ülése. Szomborból jelentik: A szombori tőzsde igazgatósága szerdán ülést tartott, melyen a tőzsde megnyitására kapcsolatos előkészületeket beszéltek meg. Ezúttal végleg megállapították a megnyitási ünnepségek programját. Ezenkívül megtárgyalták a szombori tőzsde szabályzatát, melyet az igazgatóság jóváhagyás végett Beogradba terjeszt fel. A tőzsde elnöke, Pálcs Emil dr. még szerdán elutazott Beogradba, hogy a szabályzatok jóváhagyását meg-sürgesse.

Az osijeki ipari kiállítás megnyitása. Osijekről jelentik: Az osijeki ipari kiállítás megnyitása október hó 10-ikén lesz. A megnyitáson a kormányt Krajacs Iván kereskedelmi miniszter fogja képviselni.

A szerb szövetkezetek kongresszusa. Beogradból jelentik: A szerb Zadrugák szerdán tartották meg kongresszusukat Beogradban. A kongresszuson az előadók ismertették a szerb szövetkezetek múlt évi működését. A szövetkezeteknek 1924-ben 400 millió dinár forgalmuk volt, az 1923. évi 200 millió dináros forgalommal szemben. A szövetkezetek tíz millió dinár kölcsönt adtak és nyolc millió dinár értékű mezőgazdasági eszközöket osztottak ki a parasztok között. A szerb mezőgazdasági szövetkezetek a Vajdaságban 8000 hold földet béreltek. A szövetkezetek tiszta vagyona 733 millió dinár. A kongresszus, amelyen dr. Radovanovic egyetemi tanár elnökölt, foglalkozott a jogászkongresszus javaslatával, hogy a szerb szövetkezeteket a

horvát szövetkezetek mintájára reformálják, ami ellen a kongresszus tiltakozik.

A beogradi kereskedelmi kamara a szalonikii szabad kikötő kihasználásáért. Beogradból jelentik: A beogradi kereskedelmi kamara szerdán teljes ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy memorandumot intéznek a kormányhoz és javaslatot tesznek a szalonikii szabad kikötő leggazdaságosabb kihasználási módjaira nézve.

Bánátságban tiltják a házaló-kereskedelmet. Becskerekéről jelentik: A becskeréki kereskedelmi és iparkamara titkára Stanojlovics Sándor Beogradba utazott és a kereskedelmi miniszternek átnyújtotta az iparkamara memorandumát. A memorandumban az iparkamara követeli, hogy a romániai cigány és a volt felsőmagyarországi tót házalóknak tiltsák be a házalást, mert gyári cikkekkel kereskednek, másrészt, mert a házalással megkárosítják a legális kereskedelmet. A kereskedelmi miniszteriumban az iparkamara titkárával közölték, hogy a miniszterium május 6-án kiadott rendelete alapján újból értesíteni fogja az illetékes iparhatóságokat, hogy a gyári árukkal kereskedő házalókat tiltsák el a házalástól.

SPORT

A suboticei alszövetség fegyelmi bizottsága felmentette Gubicst. A fegyelmi bizottság szerda este tárgyalta a Sand-Bácska-mérkőzés ismeretes botrányát. A bizottság Gubicst felmentette a posztkodás vádjáról, míg Vukovot, aki mérkőzés után földreperete Dért, egy hónapra eltiltotta a játéktól.

Négy elsőosztályú mérkőzés Szubotícán. Az idei szezonban először történik, hogy mind a négy elsőosztályú mérkőzés Szubotícán kerül eldöntésre. Az SzMTC vendége a Szombori Sport lesz, mely a mai formájában is respektábilis ellenfél. A suboticei munkáscsapatnak igen jól kell játszani, ha veretlenségét meg akarja őrizni. A másik szombori csapat, az Amateur a Sand-al fog játszani, amely ha csak nem ismétli meg múlt vasárnapi rossz játékát, egy-két góllal biztosan győzni fog. A Szuboticei Sport a kulaiakkal mérkőzik, akik előreláthatólag nem tudják megakadályozni a kék-fehér győzelmet. A legérdekesebb mérkőzés a ZsAK-pályán lesz a ZsAK és Bácska között. Eddig még mindig meglepetést csináltak a vasutasok a bajnokságot ellen, kérdés, hogy tavalyi bravurjukat meg tudják-e ismételni. A múlt vasárnapi jó formájuk mindenesetre azzal biztat, hogy erős, heves küzdelmet fognak vívni a bajnoksáppal.

Oktober 10. és 11-én tartják meg a varsói nemzetközi atlétikai viadalt. A varsói nemzetközi atlétikai versenyt, melyen Jugoszlávia, Csehszlovákia és Lengyelország atlétikai versenyzői rész, október 10-11-én fogják megtartani. Jugoszlávia képviselőiben a vajdasági versenyzők közül a következők indulnak a műttingen: Becskerekéről Ambrózy, Joanovic, Bence, Teleskó és Szomborból Plavics.

Prága: *Sparta-Amateure 7:2 (2:1).* Durva, nívótlan játék. Schaffer nem játszott.

Még nem állították össze a magyar válogatot csapatot. Budapestről jelentik: Máriássy szövetségi kapitány még nem állította össze az olaszok ellen játszó magyar válogatot csapatot. Beavartott helyen úgy tudják, hogy a szövetségi kapitány a következő csapatot állítja sorompóba: Zsák — Fogl II, Lenkey I — Rebró, Kleber, Buza — Lenkey II, Molnár, Priboj, Opatá, Jeny.

BY-OXYNE FOGKREM

Kapható

„SOA” DROGERIÁBAN NOVISAD

KINTORNA

A régi Bácskának híres alakja volt, — de ne írjuk ki most a nevét, hátha úgy is ráismernek, — I. P. Ahol nagyobb férfi volt, már pedig az a régi Bácskában gyakran előfordult, ott megjelent P. S. is. S minthogy a mulatságok akkoriban három napig tartottak, nyilvánvaló, hogy az öreg nem volt valami mnta családapa. Róla maradt fenn az a legenda, is, hogy a lány egyszer megkérdezte az édesanyjától:

— Ugyan mama, ki ez a feketeszakállas bácsi, aki vasárnap délelőtt nálunk szokott ebédelni?

Hát az öreg P. S. is elköltözött ebből a keserves világból. A felesége annak rendje és módja szerint meggyászolta. Néhány hónappal a halála esete után meglátogatta az özvegyet egyik régi ismerőse. A beszélgetés során rákerült a sor arra a kérdésre is, hogy szokta meg az egyedüllétet.

— Sokkal könnyebben, mint gondoltam, — mondta az özvegy. Bizony senki se pótolhatatlan. Van egy papagályom, az egész nap *kiabál*, van egy kályhám, az egész nap *fütt*, van egy macskám, az minden este elmegy *s hajnalban vetődik haza*.

Hétfőn, hosszú nap estéjén, a suboticei zsinagógából kijövő ájtatos hívőket szemező eső fogadta. Ami abból a szempontból nem baj, hogy ha az eső esik, s az ég beborul, korábban sötétedik s korábban lehet vacsorázni. Viszont azonban nagy baj azért, mert a templomba mindenki, de különösen a nők, új ruhában megy s az új ruha meg az új kalap összeázik.

Ez magyarázza meg a templom kapujában lefolyt következő párbeszédet:

— Látod, Sándor, miért nem hoztad el az esetrnyót. Most esik. Ha elhoztad volna, biztosan nem esnék.

— Na látod, ugyis hiába hoztam volna el, hát inkább otthon hagytam.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1925. szeptember 30.

Zürich deviza 9.20.
Budapest deviza 1264—1268, valuta 1250—1264.
Prága deviza 60.175—60.675, valuta 59.875—60.375.
Berlin deviza 74.25—74.45 milliárd márka, valuta 73.8—74.2 milliárd márka.
Bécs deviza 1252.50—1256.50, Valuta 1246.50—1252.50.
London deviza 273.
Newyork deviza 177 ötnyolcad.

Zürich, szept. 30. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 24.51, London 25.0975, Newyork 518.125, Brüsszel 22.95, Milanó 21.05, Amsterdam 208.35, Berlin 123.30, Bécs 0.007310, Szófia 3.80, Prága 15.35, Varsó 84, Budapest 0.007260, Bukarest 2.50.

Zagreb, szept. 30. Zárlat: Páris 267.50, London 272 háromnyolcad—274 háromnyolcad, Newyork 56.10—56.70, Brüsszel 245—249, Amsterdam 22.50—22.70, Berlin 13.36—13.46, Bécs 7.904—8.004, Prága 166.30—168.30, Trieszt 228.74—231.14, Zürich 10.848—10.9280.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 30. Buza: 9 vagon bácskai 235 dinár, 4 vagon bácskai 245 dinár, 2 vagon bácskai, Noviszad pártás 245 dinár. Árpa: 1 vagon bácskai 64—65 kőbő 167.50 dinár. Tengeri: 2 vagon bácskai 175 dinár. Irányzat: változatlan.

Budapesti terménytőzsde, szept. 30. A mai tőzsdén kisebb a kínálat kenyérmagvakban, a kereslet is szűk keretek között mozog. A külföldi pénzajánlatok is még mindig nagyon alacsonyak.

Az amerikai piacokról a kéthetes lanyhaság után szilárd irányzatot jelentettek. A buza Csikágóban és Newyorkban 2.75—3, a tengeri 5, decemberre 2½, a rozs ugy szeptemberre, mint decemberre 5 centtel drágult.

A budapesti tőzsdén nyitáskor a prima minőségű tiszavidéki buzáért 272.500 375.0000 koronát kérnek budapesti paritásban, proveniencia nélküli árut 365—367.500 koronával kínálnak. Pestmegyei buzában 370.000 koronával van árukinálat. A vételkezd nyitáskor tartózkodó, miután csikágói szilárdságot csak átmeneti fedezési vásárlásoknak tudják be.

A rozsüzlet gyenge, a külföldi érdeklődés hiányzik.

Csikágói gabonátőzsde, szept. 30. Buza prompt 2, min. 141.5, buza szeptemberre 137.75, buza decemberre 139, buza májusra 141.875. Tengeri prompt 2, min. 80.5, tengeri szeptemberre 82.5, tengeri decemberre 79.625, tengeri májusra 84.375. Zab szeptemberre 36.75, zab decemberre 40, zab májusra 44.25. Rozs szeptemberre 76.625, zab decemberre 80.875, zab májusra 86.875.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 30. Buza őszi vörös 151, buza őszi kemény 151, Tengeri 97.5. Liszt sp. w. cl. 700—750. Az irányzat szilárd.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Bezdán 254 (—6), Bogojevó 335 (+6), Vukovár 272 (—4), Palánka 276 (+2), Noviszad 264 (—2), Zemun 240 (—3), Pancsevó 216 (—10), Smederevo 310 (—7), Orsova 273 (—10). *Dráva:* Maribor 129 (—5), Zakanj —14 (—6), Terezinopolje 29 (—36), Oszijek 214 (+46). *Száva:* Zagreb 4 (+6), Sisak 170 (—20), Jasenovac 316 (—26), Brod 287 (+2), Beograd 160 (—10). *Tisza:* Szentta 210 (—24), Becse 206 (—18), Titej 274 (—11). *Kupa:* Karlovac 98 (—22). *Una:* Novi 92 (+42). *Vrbas:* Banja Luka 258 (+200). *Bosna:* Doboj 264 (+226). *Drina:* Zvornik 16 (+44). *Morava:* Csuprija 40 (—1).

Értesítés.

A „Sreća” kiházasító egyesület első csoportja október hó 4-én tartja közgyűlését. A tagok külön meghívóval is értesítettnek a közgyűlésről.

A második csoportba a tagok felvétele megkezdődött.

Kottát majdnem INGYEN kaphat!

Küldjön azonnal 22 dinárt

Reho'z Ferenc könyvkereskedőnek **Valka-Kikindára**

és kap postafordultával 10 elsőrangú kottaslágeret. A művek bolti ára kb. 80 dinár, míg a készlet tart 22 din.-ért árusítom.

ÉHGYOMORRA
SCHMIDTHAUER
VILÁGHÍRŰ

Lenard

KESERŰVIZE
biztosítja a jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet.

MODERN BERENDEZÉSŰ
Oxigén-Gyár

„STRAŽILOVO” Oxigéngyár
teljes tiszta STARA-KARLOVCIAN megkezdődött — a tartályok megtöltés végett bérmentve odaküldhetők. — Levelezés kizárólag:
LICHTSCEIN MARTON NOVISAD
intézendők.

Zálogházi árverés

lesz f. évi október 3-án délután
3 órakor a **Gradska Štedionica**
helyiségében (Városháza I. em.)

Meghívó

a suboticei önálló iparos betegsegélyző egyesület
rendkívüli közgyűlésére
mely 1925 október hó 4-én d. e. 10 órakor az ipar-
testület helyiségében tartatik.

Tárgysorozat:

1. Az ülés megnyitása.
2. Az elnök és teljes igazgatóság és felügyelőbizottság lemondásának bejelentése.
3. Új elnök, igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
4. Koch Armin ur felebbezése kizárása tárgyában.
5. Indítványok.

Subotica, 1925 szeptember hó 29-én.

Az elnökség.

Figyelmeztetés! Az alapszabályok 38. §-a értelmében azon tag, ki 4 heti tagdíjjal hátralékban van, szavazati jogát nem gyakorolhatja. A szavazati joggal rendelkező tagok névsora az egyesületi irodában megtekinthető. (A szavazati jogosultsága tagsági könyvvel igazolandó. Szavazni csak rendes tag és csak személyesen bír.)

Nabavka drva za Okružni Sud u Subotici.

Oglas

Okružni Sud u Subotici nabaviti će putem ofer-
talne licitacije 12 vagona gorivih bukovih drva prve
vrste. Oferalna licitacija održati će se na dan 5. ok-
obra t. g. u 11 sati do podne u kancelariji Suda (soba
br. 49). Uslovi kao i poblizha obaveštenja mogu se
dobiti u kancelariji Suda (soba br. 49) za vrijeme ure-
dovnih sati. Ponude biljegovane sa din. 100 neka se
podnesu zapečaćenom omotu uz 5% jamčevine naj-
kasnije do 5. oktobra t. g. do 11 sati do podne u
kancelariji Suda (soba br. 49).

Subotica, 8. septembra 1925. godine.

Predsedništvo.

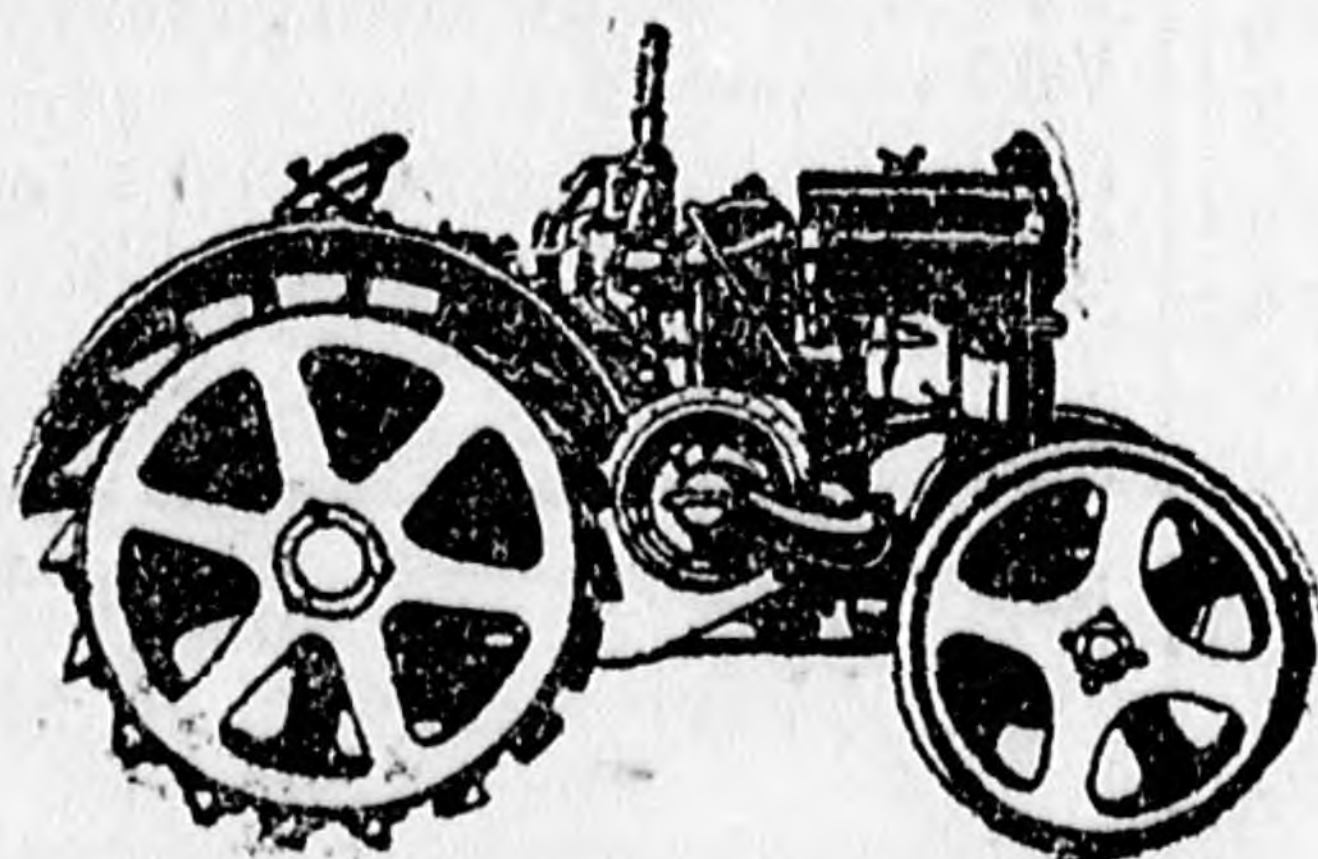
Juventus

Gyermek Temetkezési és Segély Egyesület
alakul Suboticán dr. Pavkovic Milutin
városi tisztii főorvos vezetésével. Tagok
felvételnek Horváczi Máté temetkezési
vállalatnál és Mackó Ferenc trafikosnál
Zrinjski trg.

Szervező Bizottság.

A 25 HP CASE TRAKTOR

NAGY TELJESÍTMÉNY. HOSSZU ÉLETTARTAM
TAKARÉKOS ÜZEM

A Case traktor rendelkezik azon elegendő
tartalékerővel, amely a szántási és
cséplési munkálatoknál oly
rendkívül fontos

**Felülmulhatatlan szántásnál,
cséplésnél és a vontatásnál.**

Record Ipari és Kereskedelmi R. T.

Novisad
Temerinska 8.

Vel. Bečkerek
Wilson trg 3.

RÉVAI ADOLF

SUBOTICA

Csirkepiac, Kisköz
Telefon 551.

Ajánl elsörendü

**darabos meszet,
beoćini portland-
cementet
és a legjobb minőségű
retorta faszenet**

2000 dinárt

és százalékot az el-
adásból fizetek havonta
egy perikt
női fodrásznak
Kummerkram: Sombor, 0753

KRUŠEVAČKA FABRIKA SAPUNA

„MERIMA“

DJURKOVIĆ, RISTIĆ & Co.

Van szerencsénk tisztelt üzletfeleinkkel
közölni, hogy Ruald Lajos és Pal urak, Som-
bor, Flórián ul. 20., megszűntek képviselőink
lenni és nevezetteknek nem áll jogukban
sem inkasszókat, sem megrendeléseket fel-
venni gyárunk részére.

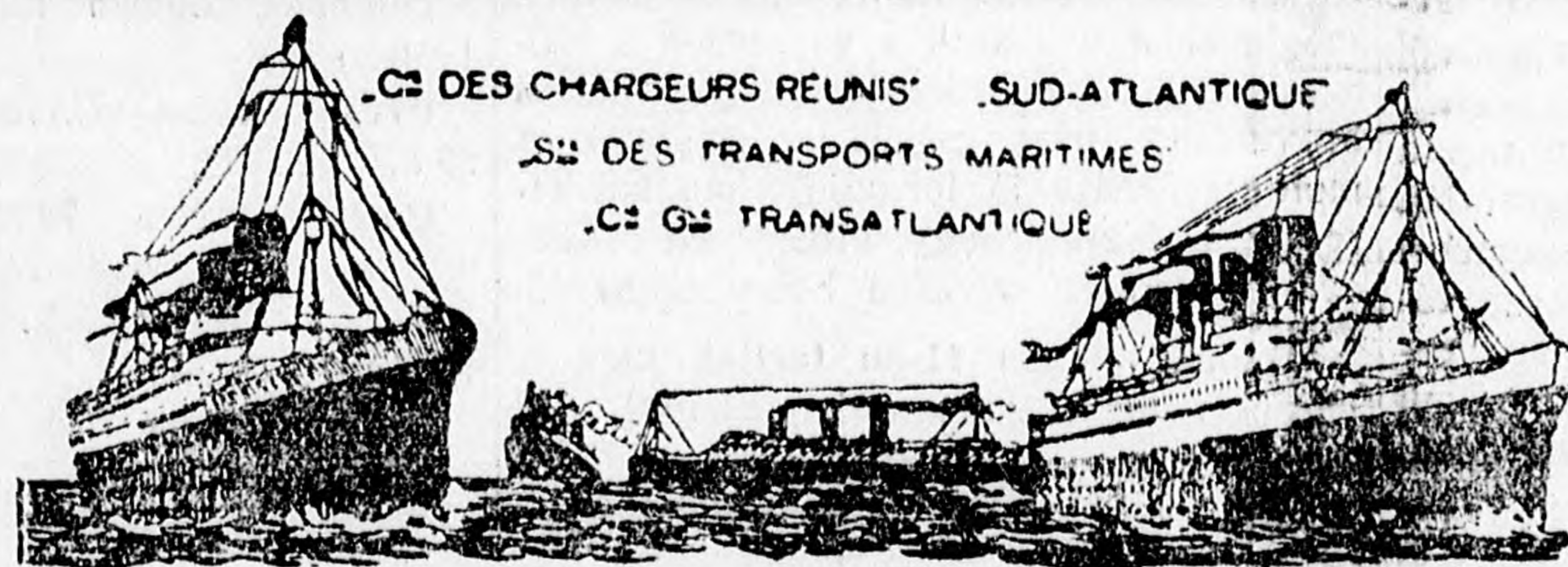
Az Urbanc Félix cég, Ljubljana, értesít t. vevőit,
hogy képviselőjétől, Dimitrijević Radivoj urtól képvise-
letét augusztus 18-tól kezdve megvonta és hogy
nevezett ur ezen idő óta nincs többé felhatalmazva,
hogy a céget tovább bármiféleképpen képviselje, pén-
zeket inkasszájon, vagy a cég nevében bármiféle
megbízást elvállaljon. Különösen felhívja a cég a
figyelmet arra, hogy nevezett meghatalmazása visz-
szavonatot, tehát hatálytalan és érvényen kívüli.

Értesítjük

t. vevőinket, hogy utazónk Stern Mik-
lós ur cégünkől kilépett és így in-
casso felvételre már nem jogosult.

Mučii Drugovi

FRANCIA VONAL

„SOCIÉTÉ DES CHARGEURS RÉUNIS“ „SUD-ATLANTIQUE“
„SOCIÉTÉ DES TRANSPORTS MARITIMES“
„SOCIÉTÉ GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE“
**LEGGYORSABB - LEGKELLEMESEBB - LEGUJABB HAJÓK
MINDEN MÁSODIK NAP KÖZLEKEDNEK
MARSEILLEBŐL — BORDEAUXBŐL és HAVRÉBŐL
Amerikába, Kanadába, Mexikóba, Kubába,
Braziliába, Uruguayba, Argentínába stb. stb.**

A harmadosztály all: „Javitott kabinokból“ 2 és 4 ágygal
„Közönséges kabinokból“ 2 és 4 ágygal
„Fedélközből“ 8, 10 és 20 ágygal

A menetidő a kikötőből Newyorkba 5 1/2 nap:
Santosba (Brazília) — 13 nap
Buenos Airesba (Argentína) — 17 nap

Az összes utasokat GYORSVONATTAL továbbítjuk a kikötőbe

Különös figyelmet fordítunk földmivészekre, akik

Ingyenesen öhajtanak utazni Sao-Paoloba — Braziliába

„Francuska Linija“-nak nincs képviselője vagy ügynöke

Minden felvilágosítást **Ingyenesen** adnak az ügynökségek:

LJUBLJANA, Kolodvorska 41.
ZAGREB, Mihanovićevo ul. 4.

BITOLJ, Kralja Petra ulica 33.
VEL. BEČKEREK, Aleksandrova 1.
BEOGRAD, Karadjordjeva ulica 91.

Hölgyek, kik az eleganciára sulyt helyeznek, csak

Les Tissus A.G.B

kérnek. Kereskedőknek ajánlatos idejében megrendelni, hogy
vevőiket kielégíthessék.

Eladás csak nagyban!

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

LJUBISA PICHERT

A ZEMUNI ASZFALTGYÁR KÉPVISELŐJE
VELIKI-BEČKEREK

Vállal mindennemű aszfaltozási munkát
községektől és magánosoktól
SZOLID ÁRAKI

ALMÁT

vagontételekben szállít

DJORDJE Ž. DJORDJEVIĆ
BEOGRAD

Telefon 30—04

Carinska ul. 12

WACHTLER MIHÁLY

GÉPLAKATOS SUBOTICA, ZRINJSKI TRG 11.

Saját ház. Save Tekoije put 21.

Az összes mezőgazdasági gépek valamint bármely
vas és gépmunkákat vállal és javít.
A legmodernebb Wertheim-kasszákat sértetlenül
nyit és javít.

Saját készítmény!
Allandó nagy raktár!

Legújabb divatu
modern

cipőkben

Márkó Pressburger

vezet

Külön mértékosztály! Szak-
szerű orthopéd munkák!

Aleksandrova ulica 5
Bárány-szálloda mellett

NEVELŐI

titkári, vagy társalgói
állást keres
universálisan képzett ma-
gyarul és németül beszélő
egyen, aki ily minőségben
elsősorban helyeken volt
már. Ajánlatok FAUST
hirdető irodába NOVISAD
Kr. Alexandra 12. küldendők

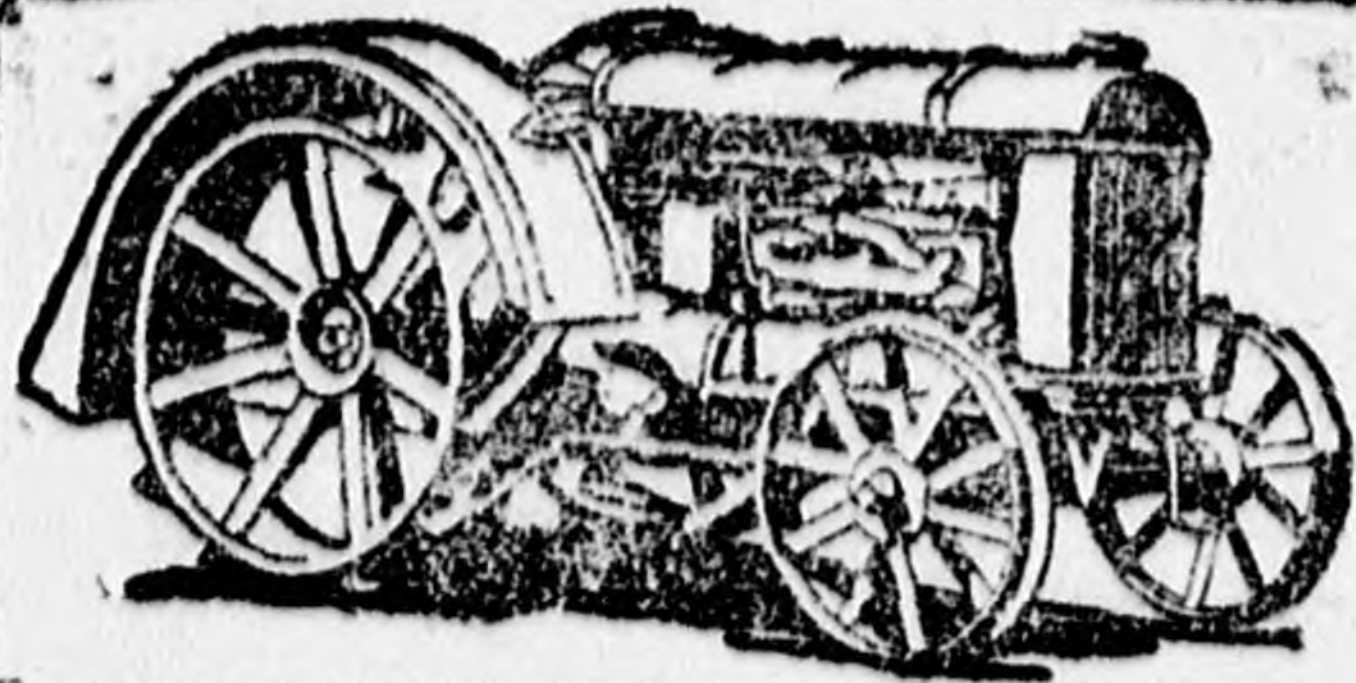
Nyilas és Csajkás

óras, ékszerész és vésnök
Subotica,
Strossmajerova ul. 7. Huspiao
Aranyat, ezüstöt és drágakö-
veket veszünk és eladunk.

Eladó téglagyár

teljes felszereléssel és
15 hold ingatlannal,
esetleg a fél gyárra
társ kerestetik.
Kalmár Pál
Temerin. 8341

Fordson Traktorok Oliver ekével, Fordautók

mindenféle alkatrészek raktárról azonnali szállításra kaphatók

Telefon 83

Földvári Bélánál St.-Bečej

Telefon 83

Amerikan autó

WEIGAND & Co.

LINCOLN *Ford* FORDSON
CARS · TRUCKS · TRACTORS

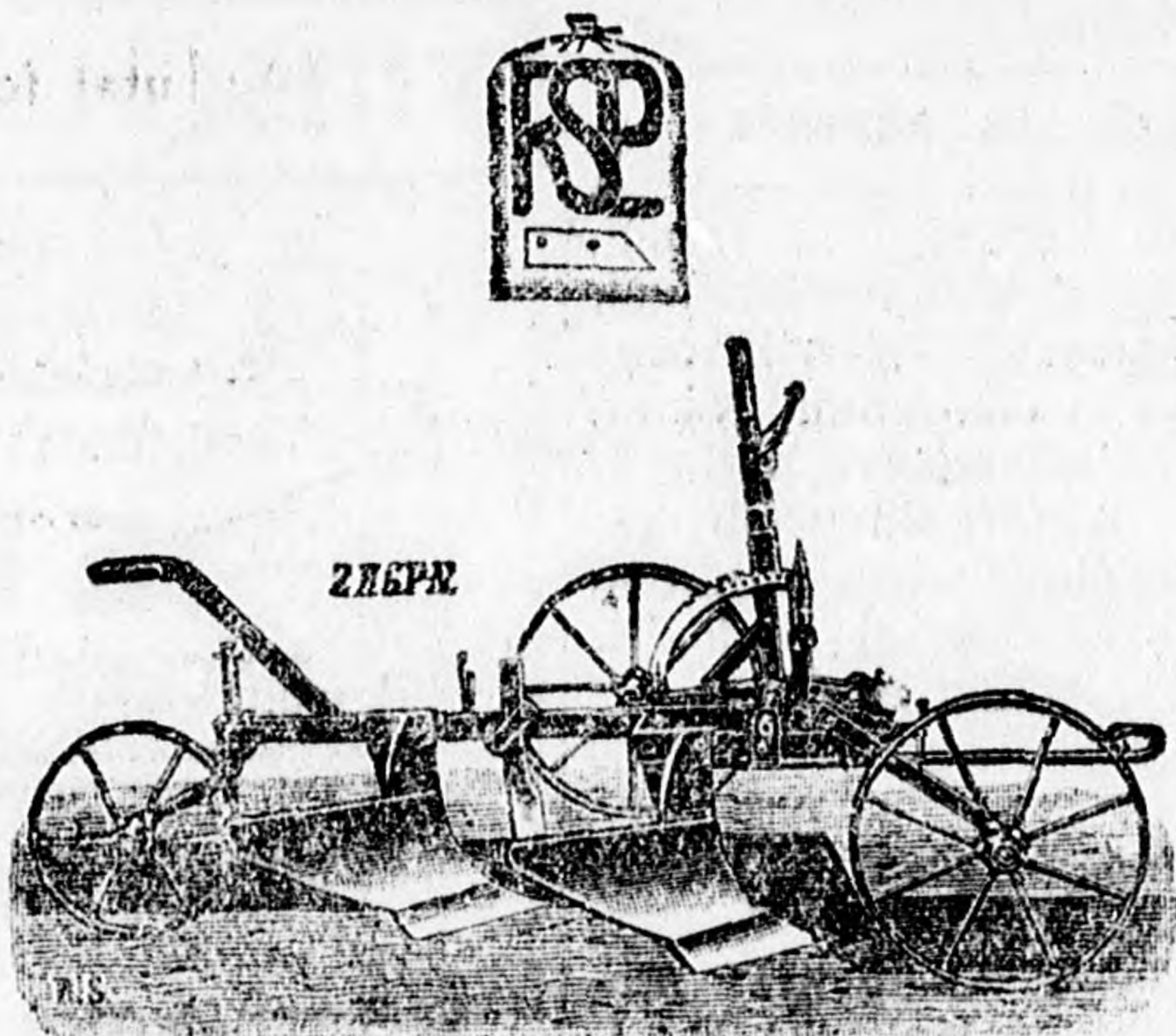
autorizált képviselö

SUBOTICA, Paja Kujundžića ul. 4. Telefon szám 447.

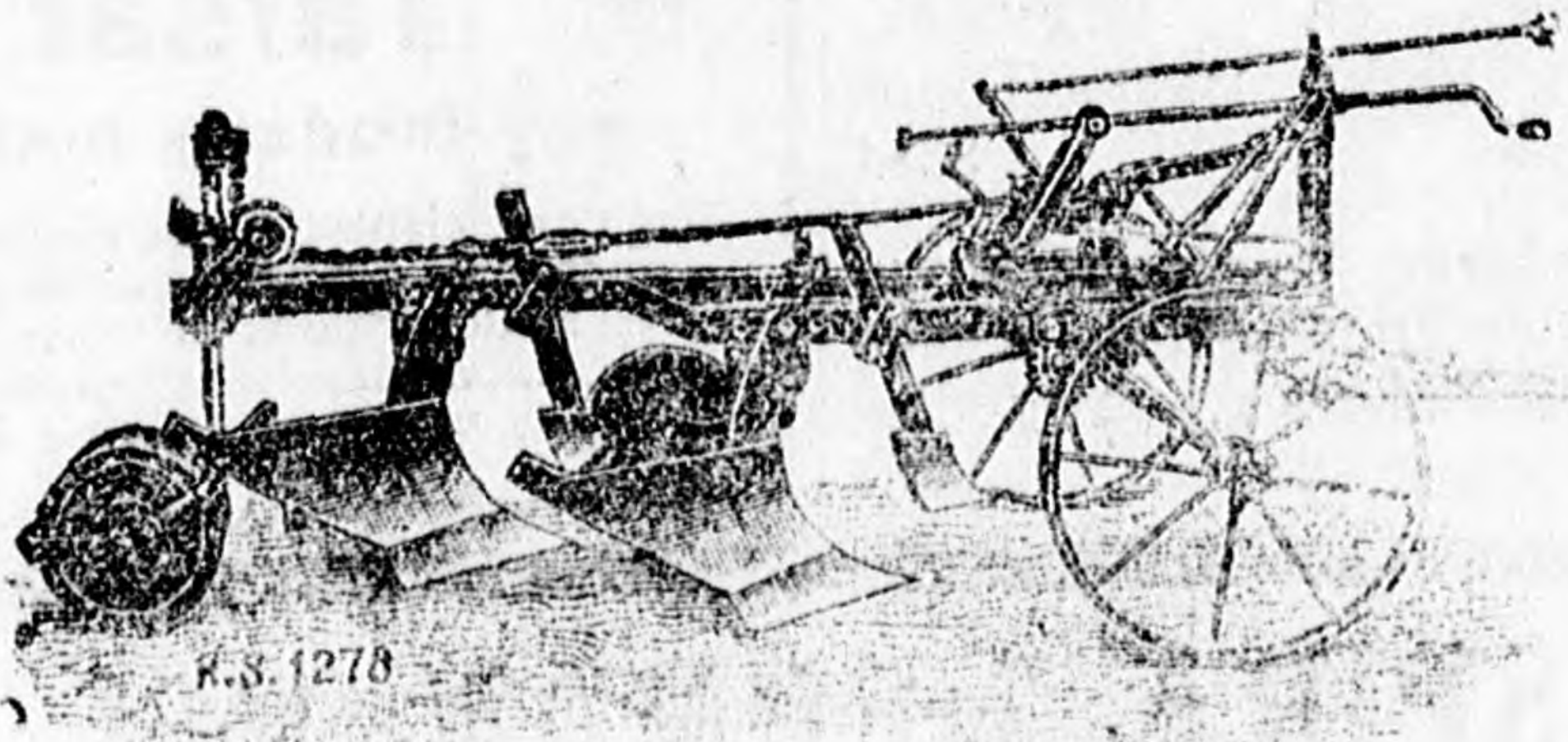

legrégibb és leghiresebb mezőgazdasági gépek és talaj-
művelő eszközök gyárának

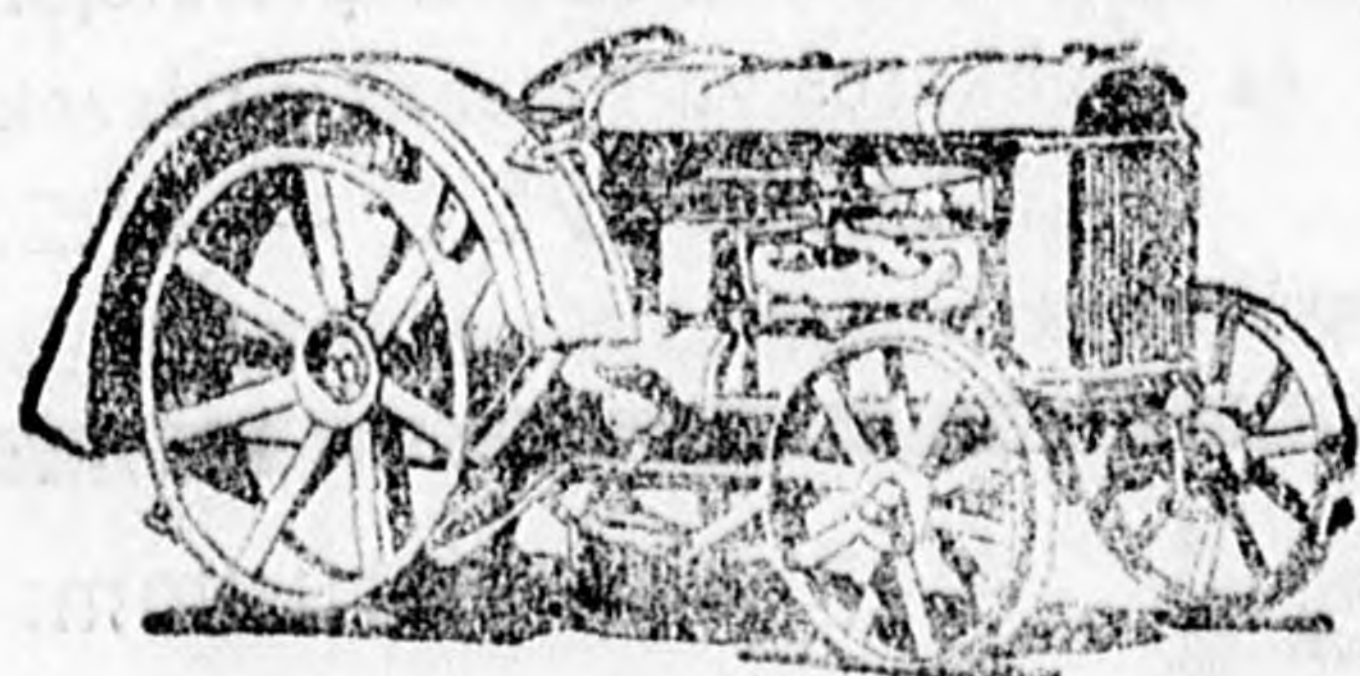
Vajdasági képviselője

állandóan raktáron mindenféle új típusú és legmodernebb
talajművelő eszközök u. m. fogatos ekék, egyszerű és
műtrágyaszóróval kombinált vetőgépek, kapáló és töltő-
gető ekék

valamint 2, 3, 4 vassal és altalaj-lazítóval felszerelt
SACK PINSCHER és egyéb traktor után kapcsolható
ekék és mezőgazdasági gépek

Saját tapasztalatainkon nyert legbővebb információkkal
szívesen szolgálunk.

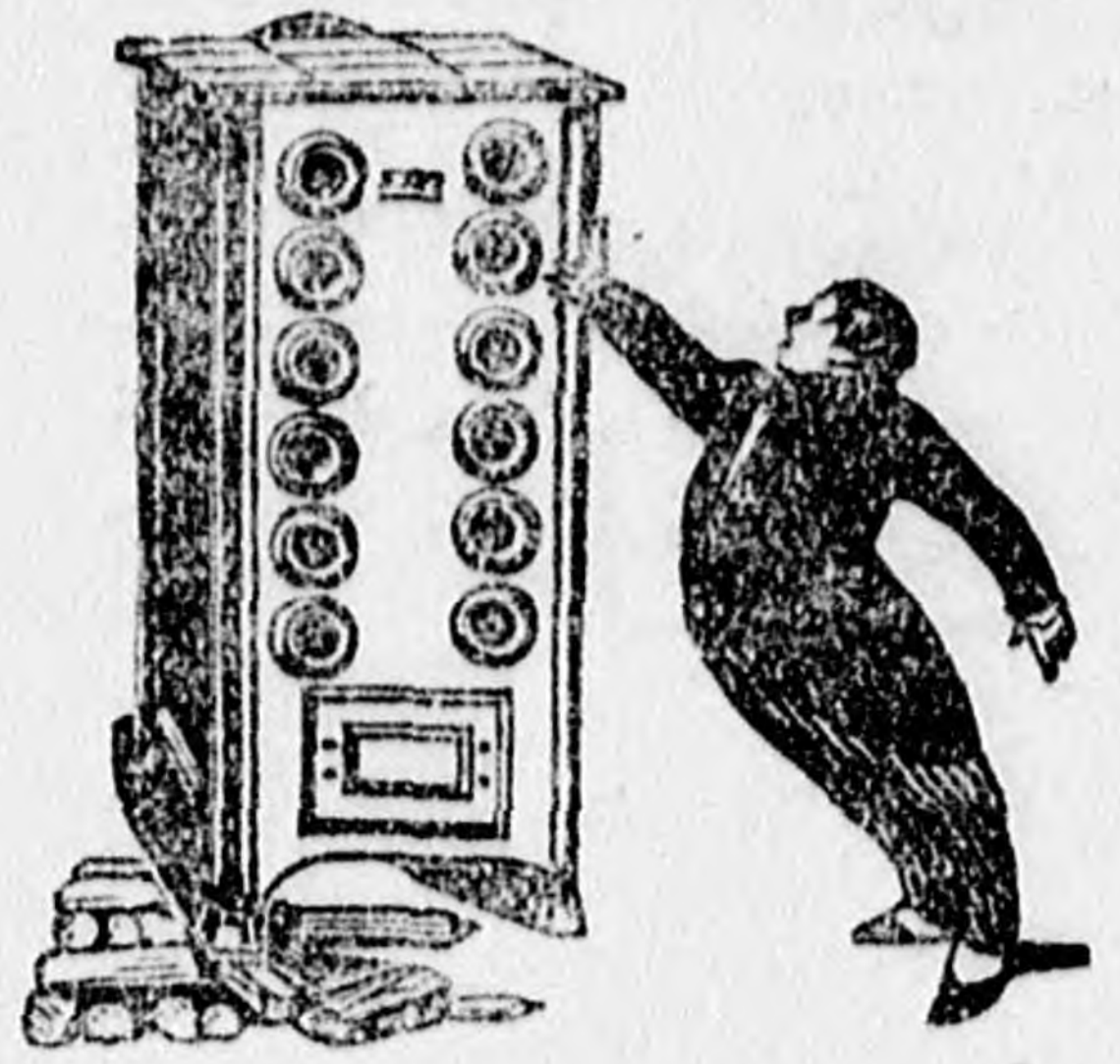
JAVITÓ MŰHELY!

AUTÓ GARAGE!

"ZEPHIR"

KERJEN ÁRLAPOT!

TELEFON: 123, 124.

KERJEN ÁRLAPOT!
TELEFON: 123, 124.

Fatüzelésű, folytonégő, légfűtéses kályha

10 = FŰT = 24

kilo fával EGY SZOBÁT órán át

Egyedárusítás az S. H. S. királyság területére.

BARZEL VASKERESKEDÉS
SUBOTICAN.

GŐZÖS

személyszállításra és kisebb egységek remorkiro-
zásra, gőzüzemre, 10 HP compoundgéppel, 1914-
ben épült Regensburgban, befogadóképesség 30
személy, teljes berendezéssel együtt

OLCSÓN ELADÓ.

Eladó továbbá 2 komplett
szívógázmotor

Ganz & Comp. gyártmány, teljes felszereléssel 16,
illetőleg 20 HP, kevésbé használt állapotban.

Felvilágosításokkal szolgál

Brodarsko i Bagersko A. D.

Beograd-Senjak Postfach 163. Tel. 23-46.

Költözőküdők a „NADA” drogéria. Megnyitják a „NADA” drogéria.

Értesítjük a nb. vevőinket, hogy a főté-
ren levő „NADA” drogériánkat költöz-
ködés miatt október hó 3-án zárva tart-
juk és már október 5-én teljesen újonnan
átalakítva újból megnyitjuk. (Dr. Popović
házban) Vukovics Gerő mellett a huspicacon,
Strosmajerova ul. 3.

Kérjük a nb. vevőinket, hogy bennünket
az új helyiségben továbbra is támogatni
szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel Kollár és Gábrics droguisták.
8294

Eladó:

- 1 drb hengerszék (Ganz gy. 9 d. sz.)
- 1 „ hengerszék „ „ 21 „
- 2 „ hengerszék „ „ 11 a. „
- 1 „ hengerszék „ „ 26 „
- 1 „ gabonahegyező- és hámozógép
- 1 „ gabonatisztítógép
- 2 „ lisztfelbontógép
- 4 „ vasesztergapad
- 1 „ századosmérleg; azonkívül
- 1 „ gőzlokomobil (Lanz gy.) 1907. évből
12 atm. kazánnyomással, 115-120 HP
effektív teljesítőképességgel
- 1 „ gőzgép kazánal együtt 30-35
8 atm. kazánnyomással

Érdeklődők forduljanak

Bohn Testvérek gőztelagyárához, Vel.-Kikindán

STEINER cukrászdában kiváló finom tea-sütemény kg-ként 90 dinár

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Október 1-4-ig
Csütörtöktől-vasárnapig
A néma vádoló
Izgalmas menettű frapáns filmjáték egy Mexikóból megszökött fegyverről 6 felvonásban.
Főszereplő:
E Inor Boardmann és Luz a csodakutya ki Rin-Tin-Tinnek a legnagyobb vetélytársa

Október 1-4-ig
Csütörtöktől-vasárnapig
Monopol-Orient-film
Subotica
Páratlan ingencfalat! Öregét és fiatalát egyaránt érdekeli.
Az a disznó Morin
G. Maupassant híres novellája 5 felvonásban
Főszereplő:
Nikolaus Rimsky
Jön Zorró „Kajistrán ostora” Douglas Fairbanks-film a Korzóban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olcsóbb költséggel. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszoljuk meg a leveleket.

Erettségizett fiatalember állást keres. — Perfekt magyar, szerb. Elme: irodába, gazdaságba, utazónak. Ajánlatokat »Október« jellegére a kiadóba kér. 8411

12 személyes ezüst evőeszköz-készletet keresek megvételre. Ajánlatokat Pallas hirdető-iroda Subotica, címre kérek. 8333

Alig használt 4 személyes »Ford« autót és 4 személyes »Opel« autót olcsón eladó. Földvári Béla, Stari-Bečej, Telefon 83. 7412

Retortafúvó és tüzfűtő ajánl a teslici iparművek vállalkozási vezérképviselője Hubert Lajos. Novisad, Postafiók 25. 6751

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Jókarban levő **asztalok és székek ELADÓK**
Cím: Restoracija „Amerika“ Novisad Kralja Petra ul. 20. 8407

Uj zongorák pianinok, csakis elsőrendű világ-márkák, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 2942

Étterem és kávéház — téli és nyári üzlet — gyönyörű kerttel, új terem, hol az összes mulatságok és koncertek lesznek megtartva, elsőrangú üzlet, dusan berendezve, Szlavónia legforgalmasabb kereskedelmi városában több évi szerződéssel eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 8409

Cséplőgarnitúrák olcsón eladók. Egy Első Magyar Gazdasági Gépgyári magánjáró 10 légkörös M. A. V. cséplővel. Egy Hoffer kazán Hoffer cséplővel, egy 4 luku Hoffer morszoló Lister kocsira szerelt motorral és fűrészszel, egy henger rovátkáló és esztergapad. Csak személyesen tárgyalok. Rakk Elek, Bačka-Topola. 8384

Méhészet nagyobbarányu, részletekben eladó. Lencz Géza Subotica, Segedinski vinograd.. 8364

Börkubát, prémés gazdasz-kabát, esőköpeny, raglán, női és leányfelöltök nagy választékban érkeztek és olcsón beszerezhetők Eisler Izsónál, Barátok tem-ploma során. 8396

Eladó egy jó karban levő írógép 1.350 dinárért. Nemzetközi Tudakozó és Bizományi Iroda Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9. 8398

Selyem pinesikútya eladó. Cím: Scotus Viatora ul. 16. szám. 8421

Eladó egy MÁV 8-as láncos magánjáró cséplő-garnitúra, egy MÁV fogaskerekű cséplőgarnitúra és egy Bölix gyártmányú álló 6 lovas benzinnemotor, nagyon olcsó áron. Rakk Elek, B.-Topola.

KÜLÖNFÉLE

Barátságos kuglimérkő-zést tartok vasárnap délután, melyre ezután meghívok minden kuglizó urat. Négy nyerő díjazva lesz. I. díj 500, II. 250, III. 150 dinár, IV. egy pár baromfi. A játék hét fára, minden dobás után állítás, piszkos nem számít. Egy számból aki legtöbbet üt az nyer. Tisztelettel özv. Jovánoviczné, Tumbás-féle vendéglő, Paja Kujundžića ul. 120. A nyetők neve ki lesz tüntetve a Bácsmegyei Naplóban. 8426

Butorozott szoba kiadó. Tolstojeva ul. 25. 8393

Tíz lánca föld Radonovácon hasznóberbe kiadó. Cím a kiadóban. 8377

Butorozott szoba, esetleg konyhával kiadó. Mucci-telep 70/1. Nagy András.

Keresünk 20 lakást 1, 2 és 3 szobást, hozzá való helyiségekkel. Bejelenteni csak személyesen leg-később ez év október hó 10-ig. Nemzetközi Tudakozó és Bizományi Iroda Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9. 8398

Utfelelek! Közvetítünk az összes államokba való utfelelek beszerzésénél és vizumozásnál, beszerzünk az összes létező engedélyeket, itt lakhatási engedélyt az S. H. S. államban, stb. Mindenkinek jót állunk a szolid és biztos munkáért. Nemzetközi Tudakozó és Bizományi Iroda Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9. 8397

Butorozott szoba külön konyhával kiadó és azonnal átvehető. Ivanova ul. 24. 8405

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Elveszett egy sötétzöld színű, 14 hónapos nagy farkaskutya. Aki megtalálja, jutalmat kap. Jelentések dr. Janić közkörhöz, küldendők. 8392

Butorozott szoba kiadó. Tolstojeva ul. 25. 8393

Tíz lánca föld Radonovácon hasznóberbe kiadó. Cím a kiadóban. 8377

FOGLALKOZÁS

Házvezetőnőnek ajánlunk több évi gyakorlattal, egyedülálló 32 éves nő. Vidékre is elmegy. Ajánlatokat Bega hirdető, Veliki-beeskerek továbbít. 8314

Keresek szobafestő, mázoló és flóderozó szakmunkásokat salonikii és beogradi munkákra. Anton Reisinger Beograd, Sarajevska ulica br. 9. 8211

Nagy Varjas A. Rokus
asztalosmester
VI., Vukovičeva ulica 38
(Csirkepiacnál)

Készít: épület-, portál-, bolti-, irodai berendezést modern, izléses, gazdaságos kivitelben.

Ajánlja saját készítésű kész butorait.

Kisebb építkezéshez szükséges ajtók és ablakok mindenkor raktárról kaphatók.

Mérsékelt árainról tessék meggyőződni! 2896

Francia, német és szerb órákat ad tanár. Ajánlatokat a kiadóba kér. 8380

Szerb nyelvre felelősség mellett gyorsan és olcsón megtanítok németül tudókat. Olaszul és németül oktatást hasonlóképp vállalok. Cím a kiadóban. 8376

Utazót keresek a paprika szakmában. — Cimeket »Csakis jobb munkaerő« jellegére a kiadóba kérek. 8422

Intelligente Erzieherin mit Jahreszeugniss, perfekt in der deutsche, serbische, kroatische, etwas auch ungarische sprache sucht Stelle. Adresse in der Administration. 8412

Ajánlkozok Párisba jobb uriházhoz főzői, takarítási tudó, gyermekszereplő urinó **házevezetőnőnek** Beszél szerbül és magyarul. Utköllösér megegyezés szerint. Szíves megkereséseket kérem: **Tauschek Novisad,** Duna ul. 9. 8402

Fiatalasszony elmenne gazdaszszenynek, házevezetőt egyedül vállalja. Leveleket »Megbízható« jellegére a kiadóba kér. 8410

NICHLER és GLAS
uri- és divatszabók
Subot ca, Scotus Viator 5.
Ajánlják a legújabb őszi és téli angol szövet új újdonságait, amelyek nagy választékban állnak raktáron. 8411

Intelligentes deutsches Fräulein welche in Erziehung und Pfllege bewandert ist, und auch Jahreszeugnisse besitzt sucht Stelle zu Kinder per sofort. Anträge unter »Solid«. 8424

Naponta **triss pörköltkavé** csak **Sugár Manónál** kapható Subotican. 750

Kisfiu mellé fiatal lány felvétetik azonnalra. Jelentkezni: 2-4-ig Kralja Petra Park 6. 8418

Mérleggyár

J. SEBESTYÉN
Subotica, Palički put 154.
gyártmányai legtekőletesebbek, versenyképesek!

Vállal vasszerkezeti és épületlakatos munkát.

Egy szakácsnét, egy kiszolgáló leányt és egy pikolót fölvesz Sztipics vendéglője. 8394

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 6 HP petroleum és benzinnemotor, 3 lyuku Hoffherr-morzsolóval és kör-fűrészszel. A motor nagyon erős, minden célra megfelel. Krakovszky lakatos Bačka-Topola. 8183

Mélyen leszállított árak tülhalmozott raktár miatt. Raglán 650 dinár, öltöny 550, divatnadrág 225, gyermekruhák 225, gumiköpeny 350, nőiraglán 600, leányköpeny 350, börkubát 975 dinár. Tavalyi összes árak félárban, míg a készlet tart, kicsinyben és nagyban. Földes Samu ruházlet. — Narod-kávéház mellett. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom. 8409

Supr. **FARKAS ANDRÁS**
KÁRPITOS - DISZITÓ
tapétázási vállalat
SUBOTICA
Cara Dušana ulica 5. szám
Vass Ádám mellett

Modern komplett hálószoba eladó. Érdeklődni lehet Bledska ulica 11. sz. alatt. 8383

Legfinomabb

étkező-olajat

PRIMA MINŐSÉGŰ
SZÁLLIT MÉRSÉKELT ÁRBAN

OLAJGYÁR VELIKI-BEČKEREK

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT és MINTÁT

Raktáramon levő összes férfi

divatszöveteket

meddig még nem tapasztalt olcsó áron

elsőrendű minőségű szövetekből fedezze. — Vételkényszer nélkül győződjön meg mindenki, hogy áraink felülően mélyen le vannak szállítva. Férfi ruhák kellek nagyban és kicsinyben.

áron alul kiárusítom. A közelgő téle rendkívül alkalom mindenkinek, hogy szükségletét

Pressburger Sándor nagybani posztóáruháza
Subotica. Városi zenede alatt.